

Hendes højhed

Fra Stille Eksistenser

Herman Bang (1857-1912). Udgivet 1886

I

Til Max Eisfeld.

Hendes Durchlaucht rømmede sig, smilede endnu en Gang naadigt og stak Næsen ned i sin Kameliabuket.

Fødselsdagskomiteen nejede paa Rad og kom i baglænds Kniks til Døren.

-Uh--det gav Varme, sagde Fru Hofapothekeren. Hun var rød som en Kobberpote af Sindsbevægelse og stramt Korset.

Gehejmeraadinden gik i Gulvet en sidste Gang, lige som et Lys foran Dørsprækken.

Mon amie, sagde Statsraadinden til Gehejmeraadinden; de tog Galosker paa i Forgemakket--denne Kone ...

-Højheden har faaet sin Villie, sagde Gehejmeraadinden og saa' hen mod Fru Hofapothekeren--hun vendte Ryggen til og knappede et Par Knapper op i Livet, henne i en Krog--Gehejmeraadinden saa' ud, som om hun lugtede til noget stygt.

De gik ned ad Trappen. Fru Hofapothekeren stak en Thaler ud til Portneren. Hajdukken havde hun givet en Ti-Mark. Fødselsdags-Komiteen travede hjem ad Alleen med opløftede Skjorter over Galoskerne. Fru Apothekeren pustede som Hale.

-Ja, sagde hun, det var da Pengene værd. Hun havde betalt hele Buketten.

Gehejmeraadindens Skjorter fløj indigneret op, saa man saa' hele den tomme Ben-Længde, hvor Anatomien tænker sig en Læg.

* * * * *

Hendes Durchlaucht blev staaende nogle Øjeblikke. Saa lod hun Buketten synke saa inderlig træt. Da hun vendte sig, traf hendes Øjne Hofdamen og Hendes Højhed smilede paany--Synet af visse Gjenstande frembragte altid paa Hendes Højheds Mund naadige Smil, som ikke naaede Øjnene; **de** forblev trætte og graa--og afskedigede hende med en Bevægelse med Haanden.

Prinsesse Maria Carolina gik alene ind gennem Gemakkerne.

Det var en lang Række af Værelser. Alle Dørene stod aabne; hvide Rullegardiner var nede for Vinduerne, og Luften i Halvmørket var tung som i et Musæum.

Prinsesse Maria Carolina standsede midt i Gallaværelserne og saa' sig om.

Galla-Møblerne stod i stive Geledder langs Væggene, dækket af hvide Overtræk. Rundtom paa Konsoller og Borde prangede store halvstøvede Pragtvaser og gamle Taffeluhre, der ikke gik, men stod stille og døde. Oppe i Lofterne smilede korpulente Rokokko-Damer mellem røde Gevandter og blaa Skyer.

Selv i Halvmørket var Pragten besynderlig falmet og pauvre. De gyldne Lister paa Vægfelterne var afblegede og sprukne rundtom. Skjoldede og medtagne hang store Spejle i deres Rammer *à la Louis quinze*.

Prinsesse Maria Carolina gik hen til et af Spejlene: hun havde aldrig før lagt Mærke til, at dets Flade var sammensat af tre Glas. Hun saa' længe paa dette Spejl; det hertugelige Vaaben sad i alle Hjørner; det var en gammel Brudegave fra Residentsens Embedsmænd til en af hendes Slægt; hun blev Billedet vaer derinde: Man kunde se gennem Dørene ned ad Salene. Tre Lysekroner hang paa Rad, omhyllet af Lagener, som slappe, halvtømte Balloner under Lofterne.

Paa Konsollen stod en Sèvres Vase. Den var sammenklinket paa den Side, som vendte ind til Spejlet.

Inde i den næste Sal hang et halvt Dusin at Prinsesse Maria Carolinas Forfædre, de regerende Hertuger. Undertiden om Søndagene bad Slotskastellanen Hendes Højhed om speciel Tilladelse til at maatte vise nogle Besøgende Billederne. Det var mest Bønder eller Børn fra en Skole anført af deres Lærer. De listede stille hen gennem Salene og turde ikke tale højt, men hviskede ganske sagte og spærrede Øjnene op og skubbede til hinanden. Og de stirrede ærbødigt paa deres Landsfædres Billeder og nævnede Navnene med en egen Betoning ligesom Helgennavne i Bønner.

Prinsesse Maria Carolina gik frem i Salen og betragtede sine Ahner. De var malet i Hofdragter i store Attituder, med Haanden paa et juvelbesat Kaardefæste. Et Par havde en Krone liggende ved Siden af sig paa et Bord, paa en rød Fløjelspude. En anden havde en Rulle Papir i den fremstrakte Haand ligesom en Kommandostav.

Prinsesse Maria Carolina rullede et Gardin op og betragtede Billederne længe. De var nylig malet op, og de grelle Farver skinnede. Hun saa' paa Ansigterne. De havde alle samme Udtryk; med tom Parademine stod de der, midt i deres Fløjel, stive og livløse.

Hendes Højhed sukkede. Det var ikke Mestre, der havde malet hendes Forfædre.

Da Hendes Højhed traadte ind i sit eget Gemak, rev hun hastigt, som om hun trængte til Luft, det store Vindue op. Vaarluften slog hende solvarm imøde. Hun satte sig og saa' ud, støttende Hovedet i sine Hænder.

Efter lange Regnskyl var Vaaren kommen pludselig. Friskt bredte sig det fine grønne over Plænerne, og Træernes Knopper var halvt sprunget ud. Man fornam Kastaniernes første sarte Duft og den friske Dunst fra den varme muldede Jord.

Hendes Højhed syntes aldrig, hun havde set alting saa ungt og saa lyst. Himlen var saa klar og høj uden Bund. Det syntes Maria Carolina som om alt skinnede, Buskene og den ny grønne Plæne og Træerne og Horisonten ...

Spurvene holdt Hus mellem Elmene. Og naar man aandede, fornam man de vilde Ribsklaseres Krydderduft.

Prinsesse Maria Carolina lukkede Øjnene, som blev de blændet; og uden at hun vidste det, brød nervøse Taarer frem og løb ned over hendes Kinder.

Hun følte et Ubehag overfor dette Lys og Liv, stærkt næsten som en fysisk Smerte. Det var, som Foraaret derude pludselig overvældede hende. Svimmel saa' hun gennem Taarerne den flimrende Luft, og de fjerne Højders blaa Linier kom i Bølgegang for hendes Øjne.

Prinsessen rejste sig og lukkede Vinduet. Hun slog de lange *stores* for og satte sig i den halvmørke Stue. Hun vidste ikke selv, hvorfor hun blev ved at græde. Ellers græd Hendes Højhed kun om Søndagen i Kirken.

Hun sad og rokkede stadig frem og tilbage og saa' stadig kun et og samme Billede--hun vidste ikke, hvorfor og hvor det kom fra. Det var Aar og Dag, siden hun havde tænkt blot med en Tanke paa sin Onkel, Prins Otto Georg, Aar og Dag. Og nu saa' hun ham, som var det blot igaar hun var Barn og nysgjerrig, staaende paa Tæerne bag hans Stol, havde stirret saa tit paa Onkel Otto Georgs Ild;--hun kom slet ikke bort fra hans Billede.

Onkel Otto Georg lagde Brændestykkerne til Rette i Ovnen; og saa slog han forsigtigt Ild med det lille Fyrtøj og tændte Kvasset under Stykkerne. Flammerne slikkede og Flammerne borede. Onklen stirrede derind, med Hagen begravet i sine Hænder, med de skinnende døde Øjne.

Maria Carolina turde ikke tale til Onkel Otto Georg. Hun laa tavs paa Knæ ved Siden af hans Stol og saa' ind paa Ilden i Ovnen. En Gang imellem mærkede den stille Prins, at Barnet laa der; og Maria Carolina følte Onkel Otto Georgs bløde Hænder glide saa sagte hen over sit Haar. Det var saadan en blød og nænsom Gliden, frem og tilbage--længe. Sommetider faldt Maria Carolina i Søvn, med Hovedet ind mod Onkels Stolearm; sommetider kom hun til at græde.

Onkel Otto Georg tog hendes Hoved mellem sine Hænder, og med sin besynderlige, trætte Stemme, der kun havde én Tone, sagde han:

Oui--mon enfant ... mon pauvre enfant.

Han sad med hendes Hoved i sine Hænder og saa' paa hende med sine døde Øjne, og han blev ved at mimre paa sin ene Tone:

-Oui--mon enfant--mon pauvre enfant ...

Onkel Otto Georg rejste sig og lydløs, rokkende paa sit smukke Hoved med det bløde lyse Skæg, listede han hen over Gulvet til den næste Stue. Og tændte Ild i Ovnen, forsigtigt som en Tyv, med sit lille Fyrtøj, og saa' paa Flammerne med sine Glasøjne--

Om Sommeren var Onkel Otto Georg hele Dagen nede i Haven hos sine Blomster. Hvor han elskede Roser. Han holdt Kalkene--saadan i de to rundede Hænder og timevis saa' han stille paa Blomsten og smilede ...

Maria Carolina kom forbi med sin Guvernante ... Onkel Otto Georg mærkede det ikke. Han stod med sit rokkende Hoved ned over Roserne og smilte.

Guvernanten holdt op med sin evige Eksamination, gav tre Kniks til Prins Otto Georgs Ryg og slog en lille Bue i Gangen--Mlle Leterrier var altid bange for Onkel Otto Georg.

--Og Maria Carolina sneg sig stille forbi ... De gik op paa Terrassen ...

Mlle Leterrier gav tit Maria Carolina Timer paa Terrassen. Man saa' deroppe hele Residentsen med dens Skorstene og røde Tage og Kirketaarnet og den lille Flod med de to Broer og den røde Kaserne, der var det største Hus i hele Byen.

Panoramaet littede Mlle Leterriers Undervisning.

Hun havde Gloserne om sig.

Træer og Huse og de røde Tage og Røgen fra Skorstenen op gennem den blaa Luft, og de smaa Skyer paa Himlen, og Lindene og Blomsterne mellem Stammerne og Stubbene, dækket af det

grønne Mos, og Fuglene, som sang i Buskettet, og Myggene, der svirrede--det var altsammen bare Gloser for Mlle Leterrier.

Gloser og Udgangspunkter. Mlle Leterriers Undervisning **hvilede** paa Udgangspunkter: hendes Methode gik ud fra det virkelige Liv. Paa Terrassen svælgede Mlle Leterrier i Udgangspunkter.

En Spurv lod sig dumpe fra en Gren ned paa Jorden og boltrede sig i Terrassens Støv.

Mlle Leterrier standsede og saa' paa Spurven som paa et af de syv Undere: *Ah--le petit oiseau ... Comme il est beau, le petit oiseau ...*

Mlle Leterrier var meget nysgjerrig efter at faa at vide, hvad det mon egentlig **var** for en "*petit oiseau*" ...

Maria Carolina stod og ludede; hun saa meget sløv paa Mlle Leterriers "pippende" Under.

-Ah--det er en Gulspurv ... Deres Højhed véd jo nok (Hendes Højhed **vidste** alt ...) en Gulspurv.

Mlle Leterrier var midt inde i Naturhistorien. Hun endte med Anekdoten om Apelles og Fuglene. Mlle Leterriers Undervisning var rig paa Anekdoter.

-Deres Højhed, sagde Mlle Leterrier, naar Maria Carolina havde mumlet en af Lafontaines Fabler for Hendes Højhed Hertuginde, og Hendes Højhed i sit slæbende Fransk udtrykte sin Tilfredshed--Deres Højhed, Kunsten at undervise er Kunsten at interessere.

Mlle Leterrier havde ved højtidelige Lejligheder Slagord, som hun kaldte Citater af Jean Jaques Rousseau.

* * * * *

Mlle Leterrier og Maria Carolina gik videre hen ad Terrassen. Mlle Leterrier var kommet ind i Botaniken ... Hun talte om Bladenes Bygning.

-Deres Højhed ved, at Cellerne ...

Mlle Leterrier fortabte sig i alt, hvad Hendes Højhed vidste om Celler.

Maria Carolina gik stille ved Siden af Guvernanten. Hun sagde sjældent andet end "Ja" og "Nej". Det sagde hun ikke saa livligt. Hendes Højhed forraadte ikke, hvormeget hun vidste om Cellerne.

En Gang imellem gik hun hen til Randen af Terrassen. En høj Klokke havde lydt op der nede fra. Det var Frikvarterklokken i Hertuginde Vajsenhus.

Naar Maria Carolina bøjede sig lidt ud over Rækværket, kunde hun se ned paa Vajsenhusets Legeplads. De smaa Unger tumlede om dernede i deres Lærredskitler, lo og hvinede og legede "sidste Slag" ... Det lød op som en Jubel.

Maria Carolina stod og saa' saa "langt" ud over Rækværket.

Mlle Leterrier fandt et nyt Udgangspunkt. Træt slap Maria Carolina Gelænderet og fulgte efter Guvernanten.

Dernede sang de. Maria Carolina kendte Sangen.

Det var den Leg, hvor de snurrede rundt i en Kreds--og en stod derinde i Kredsen og bredte sit Forklæde ud og knælede ned, og saa knælede den anden og saa dansede de to i Kredsen--og de andre udenom--og holdt hinanden i Hænderne.

"Munken gaar i Enge"

sang alle Barnestemmerne i Kor.

-Deres Højhed vil spørge, sagde Mlle Leterrier, som stadig var i Botaniken. Mlle Leterrier sagde ofte: "Deres Højhed vil spørge" ...

Det var en Formel.

Maria Carolina spurgte ikke. Hun var saa træt af Udgangspunkter Mlle Leterrier spurgte for hende. Det interesserede hende saa lidt. Artig gik hun, med sit "Ja" og "Nej", med sit underlige graa og gamle Ansigt og de matte Øjne, ved Siden af sin Guvernante.

Mlle Leterrier fik gale "Ja" og "Nej". Hun blev ærgerlig.

-Deres Højhed har ingen ret Sans for Naturen, sagde hun.

De sang dernede--hvor de sang! ...

Ja, det var den, de dansede efter--nu:

*Ej--hvor lystigt de danser, de to--
Som om de havde tabt baade Strømper og Sko ...
--Som om de havde tabt baade Strømper og Sko ...*

Mlle Leterrier havde set en Myretue. I et Nu var Mlle Leterrier i "Sanssouci". Det var en gammel Vane hos Mlle Leterrier at beskæftige sig med Sanssouci. Hendes tidligere Elev havde været af Huset Hohenzollern. Mlle Leterrier havde grupperet sin Undervisning om Frederik den Store.

Nu var hun i Vanen: Mlle Leterrier arriverede fra alle sine Udgangspunkter pludseligt hjem til "Sanssouci".

Det var gammel Vane. Men Mlle Leterrier havde Aandsnærværelse: Hertuginde var af Huset Østrig: Med en Vending gik hun over til Schönbrunn og sluttede med Maria Theresia.

Naar Mlle Leterrier var naaet til Maria Theresia, gjorde hun en Pavse. Tavse gik Guvernante og Elev ved Siden af hinanden.

Det højeste var, at en ensom Glose oplevede Stilheden.

Maria Carolina gentog Glosen med sin trættede Stemme.

-La pelouse--Votre altesse le sait ...

-Oui--mademoiselle--la pelouse.

Frikvarteret dernede var omme. Klokken lød og Barnestøjen døde hen med en travl Summen.

Mlle Leterrier og Maria Carolina var naaet til Enden af Terrassen. Vajsenhuset laa lige dernedenfor. Maria Carolina saa' to smaa forskrækkede Smølehoveder løbe hen over Gaarden og ind ad Døren ... Oppe fra Skolestuen hørte man Lærerindens Stemme og Børnene, som stavede op i Kor, ud gennem de aabnede Vinduer ...

Maria Carolina stod og ludede, mens hun lyttede.

-Deres Højhed maa holde sig rank--Maria Carolina fo'r sammen og rettede sig--Deres Højhed holder sig forskrækkeligt ... Deres Højhed maa igen ha'e Bandage ...

Maria Carolina blev hvert halve Aar snørt et Par Maaneder i Jernstativ for at faa Holdning.

Mlle Leterrier var træt. De satte sig paa en Bænk mellem Træerne.

De mindste Piger fra Vajsenhuset kom forbi. De kom med Plejemor, snadrende langt henne, i deres gule Kitler, en lang Række, som en Flok smaa Ællinger.

De tullede af efter Plejemor i de lange Kitler--de hvide Kyser bundet fast om de røde runde Ansigter.

Maria Carolina saa' dem komme, to og to, med hinanden om Halsen, pludrende og hvinende løb de til og fra ... Naar de kom forbi Bænken blev de stille, og de hilste med smaa gravitetiske Kniks og holdt ud i Kjolerne og stirrede paa Maria Carolina med store runde Øjne.

Og et Par af de mindste faldt, mens de kniksede, og laa og græd paa Jorden og stolprede op igen og kniksede igen, mens Taarerne løb dem ned over Kinderne ...

Maria Carolina sad genert og rød i Hovedet paa sin Bænk og nikkede og takkede.

Smaapigerne var forbi. De summede sammen i Kreds og kom ikke frem--det lød som en Syngen, Stemmerne henne i Alleen.

Mlle Leterrier saa' paa Uhret. Det var Tid: Hendes Højhed havde sin Time i Dans og Bevægelse.

Maria Carolina rejste sig og fulgte Guvernanten. I Rosenhaven pyllede Prins Otto stille om mellem sine Roser, midt i Solen. Maria Carolina og Mademoiselle gik ham forbi: Hendes Højhed havde Dansetimer i den lille Balsal. Hendes Højhed Hertuginde overværede selv Prinsesse Maria Carolinas Timer i Dans og Bevægelser. Den gamle Lærer var et antikveret Balletben med mange udværts Balletbuk og Fadermordere.

Prinsesse Maria Carolina dansede Kvadrille med tre Stole. Den udværts svedte over "Morderne" med en tynd Violin. Hendes Højhed var fortvivlet: Prinsesse Maria Carolina havde aldeles ingen Gratie.

-Tilbage--frem--én, to, tre ... Kompliment ... Man **ser** paa sin Herre ... Der--der--Herren til venstre. Prinsesse Maria Carolina strittede fortvivlet rundt mellem sine tre Stole. Balletdanseren spillede og slog Takt med sin hele Krop--

Der--der--tre, Deres Højhed ... Herren til højre--det røde Baand, Herren til højre (røde og blaa Baand om Stolene støttede Maria Carolinas Fatteevne) ... to, tre, Kompliment ...

Balletantikviteten sprang som Harlekin i Pantomimen, mens han filede.

Godt--godt--en to, tre, Herren til venstre ...

Maria Carolina nejede igen for de røde Baand ...

Nej--nej--en, to, tre, Herren til venstre--

-De Haandlede, raabte Hendes Højhed, Hr. Pestalozzi,--de knækkede Haandlede! Og hvilken Kompliment ... den **Kompliment!**

Hendes Højhed Hertuginde var ude paa Gulvet.

-Om igen ...

Prinsesse Maria Carolina nejede igen med rund Ryg.

-Den Holdning--den Ryg dog ... Om igen ...

Hendes Højhed sang med.

Prinsesse Maria Carolina nejede med stive Øjne for sine tre Stole ...

-En græsselig Kompliment--**græsselig**. Hendes Højhed ved ikke Raad: Prinsessen gaar saa rundrygget som en Vandbærerske.

Hr. Pestalozzi tørrer sig med et Lommetørklæde, propret som et gammelt Sminkeklæde: det ligefrem risler af Hr. Pestalozzi.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina er stivøjet.

Om Mlle Leterrier turde sige--Mlle Leterrier hækler Mellemværk i en Krog, Mlle Leterrier hækler altid Mellemværk til sine jomfruelige Negligéer--: Prinsesse Ernestine var blevet bundet fast i Sengen om Natten ...

Saa hun ikke kunde røre sig ... Hendes Højhed Prinsesse Ernestine laa aldeles lige ud ...

Det havde hjulpet forbavsende paa Hendes Højhed Prinsesse Ernestine ... Det var Armene, som blev bundet ...

Hendes Højhed Hertuginde fandt det noget stærkt ... Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina kunde forsøge at gaa et Par Timer med Lineal. Hendes Højhed Hertuginde var selv gaaet fire Timer med Lineal om Dagen--i sin Barndom.

Balletantikviteten spillede op igen.

Prinsesse Maria Carolina dansede Vals med en rød Taburet.

Hendes Højhed Hertuginde rejste sig for at gaa. Hun skulde have Time i Maling. Hendes Højhed Hertuginde malede. Det var altid noget rundt hvidt i meget blaat. Hendes Højhed skænkede dette hvide og blaa som Gave til Basarer. I Gavefortegnelsen specificeredes det: Hendes Højhed Hertuginde, et Maleri: Aakander svømmende paa Vand.

Alle Dagligstuer i Residentsen havde "Aakander paa Vand".--

Desuden var Hendes Højhed Hertuginde sulten. Hendes Højhed Hertuginde nød regelmæssig et Maaltid hveranden Time.

Prinsesse Maria Carolina gjorde Kompliment for sin Mama.

Dagene gik; den ene som den anden. Hendes Højhed havde Timer; og Hendes Højhed havde Fritid og spadserede med Mademoiselle. Hendes Højhed var skrækkelig kejtet og havde store røde Hænder.

I Konversationstimerne gik Hendes Højhed med Lineal.

Efter Taflet kørte Hendes Højhed Hertuginde Tur. Prinsesse Maria Carolina sad paa Bagsædet og nikkede til Folk.

De kørte altid samme Vej, ned gennem Residentsens Storgade ud til "det italienske Slot".

Hofdamen underholdt Hendes Højhed Hertuginde; Hofdamen kunde en Historie om hvert Menneske de mødte.

I "det italienske Slot" drak Hertuginde Chokolade. Saa vendte de hjem.

Prinsesse Maria Carolina var meget træt, naar hun kom i Seng om Aftenen, og Mlle Leterrier havde faaet bundet Handskerne om hendes Haandled--med de røde Hænder.

* * * * *

Mlle Leterrier taalte ikke at blive begejstret i Sommerheden. Hun faldt regelmæssig lidt hen, naar hun--*via Sans souci*--var naaet til *cette illustre impératrice*. Maria Carolina flyttede sig en Smule paa Bænken, sagte, angst for at vække hende. Det var Maria Carolinas bedste Tid, naar Mlle Leterrier faldt lidt hen.

Der var saa stille--ikke en Lyd over Haven. Stille laa i Solen Parkens grønne Træer og Slot og By. En Bi kom summende op mod Terrassens Skygge, surrede bort igen ud i den store Sol.

Det var saa dejligt at sidde her i Fred, næsten som sad hun lidt alene.

Hun skottede til Mlle Leterrier, bange ved hver en Støj. Vajsenhusbørnene kom forbi og kniksede; henne paa Terrassen--Hendes Højhed Hertuginde havde paa sin Navnedag allernaadigst skænket dem en Legeplads heroppe med Gynge, Balancebrædt og en Vippe--lo de og støjede.

Mlle Leterrier sov væk.

Maria Carolina stod sagte op fra Bænken og listede sig hen ad Terrassen. Naar Børnene raabte højt, fo'r hun sammen og vendte sig.

Bag et Træ saa' Maria Carolina paa deres Leg.

De stod, to og to, i en lang Række med Ryggen til hende ... Ja--de legede Enke ...

Maria Carolina kendte alle deres Lege: "Munken" og "Troid" og "Sidste Slag" og "Prinsessen i Buret".

Hvor de løb--rundt om Gyngen--med et Hvin.--Men saa ta'--men saa ta' hende dog ... Aa, den tykke Martha var Enken ...

Rundtom hvinede de smaa. De legede "Gemme" og stillede sig med Ansigterne ind mod Træerne og skreg, naar de var fundet og trillede afsted og faldt i "Saltebrød" og sprællede, saa man saa' de runde lyserøde Stolper op under Skørterne ...

De ældre var trætte. De satte sig paa Bænkene i en lang Rad med hinanden om Livet og vuggede frem og tilbage. Et Par begyndte at synge.

Rundtom sang de med, mens de gyngede med Kroppen.

De smaa satte i og blev ved at synge det første Vers med deres skærende, høje Stemmer. En lille gulløkket En var faldet og sad grædende paa Jorden. Hun sang, mens hun smurte Taarer og Jord rundt i sit Ansigt.

Maria Carolina gik stille tilbage til sin Guvernante.

En Dag var de smaa Piger alene.

De legede alle de stores Lege og kunde ikke huske dem, og røde i Totterne skændtes de som smaa Hanekyllinger og satte Trutmunde op og blev fornærmede ...

Maria Carolina listede frem bag sit Træ.

Hun bøjede sig ned over en lille Purk, som snøftede og gned Øjne. Skal jeg hjælpe? sagde hun?

Den lille saa' op og stirrede lidt paa hende.

Saa rev hun sig løs og løb fra hende ... De andre saa' Maria Carolina og begyndte at neje og holde i Forklæderne og trække sig væk, baglænds, skubbende til hinanden, over mod Træerne.

Maria Carolina stod ene, midt paa Pladsen. Hun var helt rød.

-Vil I lege, sagde hun igen og gik lidt frem.

Børnene svarede ikke. De klinede sig sammen, med Fingrene i Munden. Et Par blev ved at knikse.

-Skal vi ikke lege, sagde Maria Carolina igen, men sagtere.

Der kom ingen Svar, bare nogen Smaagrynt.

-Vi ska' lege "Munken", sagde Maria Carolina og gik lidt frem igen.

-Kom.

Hun tog en lille Pige i Haanden: Du skal holde mig, sagde hun.

Den lille strittede imod og begyndte at græde. Hun borede sig ind i Klumpen af de andre, som stod og skulede og snøftede--det trak op til en Stor-Skylle.

-Men--vi vil jo lege Munk, sagde Maria Carolina.

Hun tog en anden om Armen; den lille græd, som hun havde en Kniv i Halsen.

Maria Carolina slap hende. Hun saa' et Øjeblik endnu paa de smaa, som snøftede i Klump. Saa vendte hun sig og gik.

Mlle Leterrier vaagnede. De vendte hjem til Slottet.

Men Signor Pestalozzi vidste ikke, hvad der dog gik af Hendes Højhed i Timen i Dans og Bevægelse; Hendes Højhed begyndte pludselig at græde midt under Kvadrillen, mellem de tre Stole, og Graaden vilde aldrig høre op.

Maria Carolina pressede Læberne sammen og gjorde sine Pas til Signor Pestalozzis Violin, mens Taarerne løb hende ned ad Kinderne.

Men om Aftenen, da Mlle Leterrier havde bundet Hanskerne om hendes Haandled og var gaaet ud og havde lukket Døren, og hun havde hørt hendes Skridt bort gennem Gangen, stod Maria Carolina op igen og knælede ned paa Gulvet og rakte Armene op mod Himlen og græd og græd og græd.

Hun bad til Gud med Hovedet ned i Tæppet. Maria Carolina vidste ikke selv, men hun syntes, hun var saa grænseløs, saa forfærdelig ulykkelig ...

Da var Maria Carolina vel en fjorten Aar.

* * * * *

Hendes Højhed Hertuginen valgte Maria Carolina to Veninder.

Det var et Par Gehejmaraaddøtre med lyserødt Haar og Fregner til ned paa Halsen.

De sad paa Kanten af Stolene, havde altid klamme Hænder, sagde "Ja" og "Nej" og aad som Ravne ved alle Maaltiderne.

Om Aftenerne blev der læst højt under Mlle Leterriers Forsæde. Det var Bøger af Samlingen *pour les jeunes filles*. De skiftedes til at læse. De to fregnede forstod ikke et Ord. Naar de selv læste, smurte de paa, uden at drage Aande, saa Fregnerne glødede.

Ingen forstod en Stavelse.

Mademoiselle hæklede Mellemværk og sagde: "Meget smukt", hver Gang de tabte Vejret.

Naar de spillede Kort, lod Veninderne altid "Hendes Højhed" vinde, og fik bagefter Knaset til Foræring.

Maria Carolina behandlede dem med en distræt Venlighed. Mest var hun interesseret af, hvor meget der kunde gaa i deres Lommer. Hun troede virkelig, der var Plads til alt i deres Lommer.

--Saadan gik Tiden.

I Ferierne kom Arveprinsen hjem fra Kadetskolen.

Hans Højhed Arveprins Ernst Georg var en lang Knægt, som kneb Maria Carolina i Armen under Taflet, saa hun var gul og grøn. Om Søndagen sad han bag ved hende i Kirken og knubsede hende under Prædikenen med knyttet Haand i Nakken. Maria Carolina kunde være gaaet i Ilden for ham.

Hun elskede ham blindt. Hun var altid stiv som en Pind imod ham og talte altid til ham, som om hun var fornærmet.

Arveprins Ernst Georg drillede hende med at overkysse hende. Hun var blodrød og grædefærdig. Bagefter sad hun i en Krog og beundrede.

-Luk Munden, raabte Ernst Georg. Maria Carolina havde den Vane at sidde hen med aaben Mund, naar hun beundrede.

Maria Carolina var meget kejtet og kunde aldrig finde sig til rette med sine Arme, som var lange, med meget røde Haanded. De hang og dinglede, som var de løse.

-Armene, Deres Højhed, Armene, sagde Mademoiselle Leterrier.

Og Hendes Højhed fo'r sammen, og Armene strittede krampagtigt, Albuerne var spidse som Syle.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var i sørgelig Grad uden Gratie.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina fyldte seksten Aar.

* * * * *

Hun fik egen Hofstat. Den bestod af en Hofdame, Komtesse Theodora-Anna-Amalia v. Hartenstein, det fyldte godt i den hertugelige Statskalender. Hun var opført tre Gange. Hendes Højhed Hertugindens Hofstat: Komtesse Theodora-Anna-Amalia von Hartenstein, første Æresdame. Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolinas Hofstat: Æresdame Komtesse Theodora-Anna-Amalia von Hartenstein, Hofdame.

Hofstat til Disposition for fremmede Fyrstinder: Æresdame Komtesse Theodora-Anna-Amalia von Hartenstein, Hofdame hos Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina.

Komtesse Theodora-Anna-Amalia von Hartenstein var skrutrygget og klædte sig fortrinsvis i krømegult. Selv naar hun havde et nyt Toilette, saa' det ud som om det var omsyet.

Hun holdt sig op ad Prinsesse Maria Carolina og sagde altid: Deres Højhed mener ...

Komtesse Theodora-Anna-Amalia von Hartenstein vidste alt, hvad Hendes Højhed mente.

Prinsesse Maria Carolinas manglende Ynder var indhyllet i et evigt, stramt lyserødt. Saa inderlig ligegyldig lod hun alt skylle sig forbi.

* * * * *

Hendes Højhed Hertuginen vilde adspredte hende: Prinsesse Maria Carolina fik Undervisning i Akvarelmaling.

-Hendes Højhed har Blegst, sagde Livlægen. Hendes Højhed trænger til Bevægelse.

Hendes Ridetimer blev fordoblede. Maria Carolina havde en Ven. Det var hendes Hest.

Naar hun paa sine Rideture var staaet af Hesten ude i Skoven, for at spadserere, kunde hun blive staaende Kvarter efter Kvarter, med sine lange Arme slyngede om sin "Ajax"'s Hals. Hun talte ikke til Dyret, gav det ingen Kælenavne og kærtegnede det ikke. Hun stod blot med Hovedet ind mod Dyrets Hals, stille og ubevægelig--længe. Og naar hun var vendt tilbage til Slottet, og Lakajen gik bort med Ajax, blev hun staaende og saa' efter Dyret, saa længe til det forsvandt i Porten.

Onkel Otto Georg saa' hun sjældnere nu. Han var blevet mere syg de sidste Aar. Han sad mest stille hen og rokkede. Han talte aldrig, udstødte kun midt som han sad nogle underlige uartikulerede Lyd, der lignede Ugleskrig. Om Sommeren kom han en Gang imellem ned til sine Roser. Maria Carolina gik med ham og støttede ham. Han pylrede rundt mellem Buskene og nussede og smilede som et Barn ...

Han blev stadig svagere og svagere og saa tynd som en Stilk.

Maria Carolina græd meget, da han døde.

Aaret efter gik ogsaa Hendes Højhed Hertuginen bort. Maria Carolina havde et stort Ceremoniel at gennemgaa og ikke megen Tid til at sørge. Hun havde ogsaa kendt saa lidt til sin Moder.

II

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var allerede gammel i at repræsentere ved Hoffet.

Det var hvert Aar de samme Fester. Ballet Nytaarsdag, hvor Hans Højhed Hertugen i Polonæsen førte Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina. Til Kvadrillerne behagede Hendes Højhed Prinsessen at opbyde altid de samme Officerer.

De tre Vintertafler og den lille intime Hof-Festlighed paa Hendes Højheds egen Fødselsdag med Fyrværkeriet og hendes Navnetræk, det kronede M.C. i grønt og gult, Landsfarverne. Og de seks smaa Lørdagstéer i Hendes Højheds private Appartements, hvor Garnisonens Dusin Officerer dansede med de unge Damer af Hofkredsen og indøvede Signor Pestalozzis Kvadriller, som paa Hans Højhed Hertugens Fødselsdag blev udført i Kostyme.

Den aarlige Basar i "Borgerforeningen", hvor Hendes Højhed fik Buket ved Foden af Raadhustrappen og blev slæbt gennem Salen af det første Komitémedlem (Hendes Højhed kunde aldrig holde Trit med Komitémedlemmer i "Borgerforeningen") og sad paa Tribune af gult og grønt--Landsfarverne--mens Hofskuespiller Hr. von Pöllnitz velvilligt deklamerede "die Glocke".

Hr. von Pöllnitz var den eneste i Salen, som ikke var ganske sikker i "die Glocke". Han havde megen Pathos og løftede sig paa Tæerne ved Enden af hvert Vers.

Hr. von Pöllnitz udfyldte Hullerne i sin Hukommelse ved at fremrulle nogle langstrakte Lyd, der lignede fjern Torden, og han svingede med den højre Arm som med Vingen af en Vejrømle.

Naar Hr. von Pöllnitz var færdig--det varede Aar for Aar længere, inden Hr. von Pöllnitz blev færdig med "die Glocke"--sagde Hendes Højhed: Det glæder mig ...

Hun vilde sige mer og fandt ingenting og var generet af sine Arme--Hendes Højhed stod altid, som om hun vilde gemme sine Arme, naar hun skulde sige noget--og sagde igen:

-Det glæder mig ... Det har som sædvanlig glædet mig meget ...

Hr. von Pöllnitz bukkede og pustede som en Hvalfisk. Det tog Aar for Aar mere paa Hr. von Pöllnitz at sige "die Glocke" paa Grund af Tordenen.

Efter hver Basar haabede Hr. von Pöllnitz at blive Ridder af Husordenen. Hr. von Pöllnitz havde Medaillen for Kunst: Hans Højhed Hertugen havde benaadet Hr. von Pöllnitz med Medaillen til hans fem og tyveaarige Jubilæum. Hr. von Pöllnitz havde spillet Romeo til sit fem og tyveaarige Jubilæum ...

Hendes Højhed gik ned gennem Salen og købte noget i hver Butik.

Hos Overborgmesterens Frue købte hun Peberkager. Overborgmesterens Frue bagte dem selv.

-Jeg spiser Deres Peberkager med stor Fornøjelse, sagde Hendes Højhed.

Hendes Højhed spiste hvert Aar Overborgmesterfruens Peberkager med Fornøjelse. Alle Husmødre i Residentsen laante Opskriften paa "Hendes Højheds Peberkager".

Naar Hendes Højhed havde besøgt Butikerne, besaa hun Forlystelserne. Der var et Menageri. En ung Overlærer ved Gymnasiet fremviste "et lærd Svin". Det sagde "Øf-øf", naar han kildede det paa Maven.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina lo, saa Komtesse von Hartenstein fik Hoste.

Komtesse Theodora-Anna-Amalia von Hartenstein forstod overhovedet ikke, at Hendes Højhed undertiden--"og ved de besynderligste Leiligheder, min Go'e," sagde hun til Mademoiselle Leterrier, der sad hen i Slotsfløjen som Oldfrue--"kunde tillade sig nogle Anfald af Lystighed"--"**Explosioner**, min Go'e"--saa hun næsten blev borte i Latter.

-Aa, De véd det jo, min Go'e, sagde Frøken von Hartenstein, det er jo **Sorgen**: Grace **har** hun jo aldrig ... Og naar hun saa **ler** ...

Frøken von Hartenstein vilde ikke udtrykke sin Beklagelse.

Hofdame Komtesse von Hartenstein lo aldrig uden diskret, bag sit Lommetørklæde.

-Det er ikke enhver, som har *l'air du trône*, siger Mademoiselle Leterrier. Hun er mildest talt ikke tilfreds med at sidde som Oldfrue uden Rang.

Men Frøken von Hartenstein saa' mod Loftet.--Man tier jo, min Go'e, om de illustre Personer, sagde Frøken von Hartenstein.

Hendes Højhed havde set hele Basaren. Ved Udgangsdøren holdt Overborgmesteren Tale.

Den Legemsdel, som er højest, naar man hugger Brænde, var i uafslædig Bevægelse hos Hr. Borgmesteren, naar han holdt Tale.

Naar Talen var ude, stod Hendes Højhed lidt og vilde finde paa noget ... Saa sagde hun:

-Jeg takker Dem ... Det har glædet mig ... Og gik, mens man altid stod og ventede, hun vilde sige noget mere.

Men Hendes Højhed **havde** ikke mange Ord.

* * * * *

En Gang imellem slog Hendes Højhed ogsaa Søm i en Skyttefane og nedlagde en Grundsten.

Ellers gik Dag som Dag. Der var ingen Forandring. Det var altid det samme.

Undertiden, naar Hendes Højhed spadserede sin Tur paa Terrassen og saa' over mod det lange graa Slot, stilløst og trist, med sine mange smaa Ruder og de gamle Kanoner, som var kørt op og stod og rustede foran den høje Trappe, og Skildvagten--den ene Mand, som drev op og ned, vendte om og vendte--føjte Hendes Højhed som en træt Beklemmelse, som om hele den graa Slotskasse et Øjeblik trykkede paa hendes Bryst.

Hun saa' fra Siden hen paa Komtesse von Hartenstein, der gik sirligt som en Danserinde paa Benene. Og Hendes Højhed gik hurtigere til, irriteret ved det evige Sam-Trit.

Men Komtesse von Hartenstein kom ikke ud af Trit med Højheden.

Og efter sin Tur vendte Prinsesse Maria Carolina tilbage til sin Vandfarve eller til sit Broderi. Komtesse von Hartenstein læste højt af *Revue des deux Mondes*.

Om Aftenen sad Hendes Højhed i Hoftheatret i sin Loge. Unge Begyndere og udtjente Heltefædre aflirede Schillerske Vers.

Hendes Højhed hørte det som i Telefon og halvt i Søvn. Hendes Højhed berørte en Gang imellem flygtigt Spidsen af Næsen med Kanten af sin Vifte. Spidsen af Næsen bevægede sig, naar Hendes Højhed skjulte en Gaben.

Saadan gik Tiden, og Dag efter Dag.

Og det hændte, at Hendes Højhed pludselig overrasket blev vaer, at Markerne grønnedes, og Engene langs Floden, og at Buskene ved Vejen stod med store Knopper.

-Men at det er Foraar? sagde hun.

-Vi har idag kun fjorten Dage til Hans Højhed Hertugens høje Fødselsdag, sagde Frøken von Hartenstein.

-Ja, det er jo sandt, sagde Hendes Højhed. Hun blev ved at se ud over de grønne Marker.

III

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var giftefærdig.

Nogle Aar var der forskellige Sendebud paa Besøg ved Hoffet. Tre, fire Prinser kom selv.

Maria Carolina blev ved Taflet ført tilbords af den fremmede Højhed. De sad begge generte mellem de diskrete Ekscellencer af Hofstaterne og sagde halvhøjt de ligegyldigste Sætninger med oplivede Ansigter.

Men pludselig standsede de midt i det, og de fandt ikke mer at sige, men sad og blev ved at smile, bøjet ind mod hinanden som Folk, der lige vil til at tale, og fandt ikke noget.

Damerne og Herrerne af Hofstaterne blev stikkende i de hviskede Samtaler, og, som Højhederne, sad de smilende, bøjede frem med interesserede Ansigter og sagde ikke noget, drejede Knivene mellem deres Fingre og saa' paa hinanden.

Hans Højhed rømmede sig meget højt, Gang efter Gang. De unge Højheder sad i samme Stilling, smilende ind mod hinanden, som Figurerne i et Vokskabinet.

--Den Mund, naar hun dog lukkede den Mund. Komtesse von Hartenstein var nervøs, som var det hende selv, der gerne skulde giftes.

Efter Taflet drak man Kaffe i den gule Sal. Hertugen gik til Tarokbordet, og Damerne og Herrerne af Hofstaterne gjorde sig smaa rundt om i Krogene. Komtesse von Hartenstein stak en Naal ud og ind gennem et Stykke Kanevas og bildte sig ind, at hun broderede.

Maria Carolina blev meget livlig. Hun blev ved at tale, hun gav slet ikke slip paa Eksellencerne Kurth og Quaade.

Det var et Spørgsmaal i Forstvæsen, der interesserede Hendes Højhed ... Hendes Højhed kunde ikke forstaa ...

De to Eksellencer stod og trippede under Lysekronen. Hendes Højhed hørte ikke en Lyd af hvad de sagde, men hun blev ved at spørge og tale meget højt og bevæge den udslaaede Vifte.

Den fremmede Durchlaughtighed snoede sit Overskæg og betragtede sine Støvler.

-Som jeg siger, kære Eksellence ...

Den kære Eksellence stod som paa Gløder: Han var den sidste. Eksellencen von Kurth var sluppet bort i en Pavse med tre Reverentser.

Eksellencen von Quaade tog en Beslutning: han brød af midt i en Sætning og gik baglænds.--Ja, ganske vist, sagde han, Deres Højhed, ganske vist.

Der blev et stort tomt Rum rundt om Deres Højheder.

De tog Plads ved et Bord og saa paa nogle Tegninger.

Den næste Formiddag var der arrangeret en Udflugt. Herskaberne spiste Frokost paa Bjergslottet, og bagefter blev der spaseret i Skoven.

Følget blev borte. De to unge Højheder var alene. Maria Carolina krammede krampagtigt om sit Parasolskaft og sagde nu og da nogle stakaandede Ord, mens de gik. Den fremmede Durchlaucht lavede en lang Snirkelgang efter sig i den muldede Jord med sin Stok.

Tilslidst gik de tavse lidt fra hinanden. Den fremmede Durchlaucht saa fra Siden hen paa Prinsesse Maria Carolina. Hun tog sig ikke ud i Profil.

Pludselig blev de Komtesse von Hartenstein vaer ved Omdrejningen af en Allé. Hans Durchlaucht bøjede sig hastigt ned over en Stub og pirrede i Muldet med sin Stok:--Nej--der var Myrer--Myrer i Stubben.

-Ja ... Hendes Højhed troede virkelig ogsaa, der var en Myrekoloni i Stubben ... Hvor mærkeligt med de Dyr ...

De stod begge og saa ned i Stubben. Hendes Højhed gav sig til at le. Hun var kommet til at tænke paa en af Mlle Leterriers Anekdoter. En fra Sanssouci.

Hun fortalte den. Den fremmede Durchlaucht lo og fortalte om sin Guvernør. Nu var han Professor i "Oldpersisk".

De lo begge længe af Ordet "Oldpersisk".

-Og saa var han skævmundet, sagde Hans Durchlaucht.

De unge Højheder blev ved at le, mens de gik hen mod Komtesse von Hartenstein.

-Som to Børn--min Go'e, sagde Komtesse von Hartenstein til Mademoiselle Leterrier, de var glade som to Børn, da jeg overraskede dem ...

Næste Dag rejste den fremmede Durchlaucht.

Hvis Hendes Højhed følte sig skuffet, plagede hun i al Fald ingen med sin Skuffelse. Hun blev atter ført til Bords til dagligt Taffel i den mindre Spisesal af Hans Højhed Hertugen; og efter Taflet broderede hun--mens Komtesse von Hartenstein læste højt--paa sin Kakkelovnsskærm med Perler til Borgerforeningens Basar.

Hendes Højhed sad bøjet ind under Lampen og stak Sølvperlerne paa den fine Naal. Lyset faldt ned paa hendes røde Haandled og paa Ansigtet, som hun holdt hen i Skæret.

Hendes Højheds Kindben traadte skarpt frem, naar Lyset faldt saadan. Hendes Højhed begyndte at blive noget spids.

En Aften, da Arveprinsen var hjemme i Besøg, sagde han--han havde staaet og set paa hende, som hun sad der, mager og yndeforladt:

-Maria Carolina, tror Du det klæ'er Dig at sidde der og stange Perler?

Han havde sagt det pludselig. Det gav et Sæt i Maria Carolina,

-Dig kan vi da sende til Eisenstein straks, sagde Arveprinsen og drejede sig om paa Hælen.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina bøjede sig dybere frem over Bordet. Lidt efter samlede hun stille Perlerne sammen og pakkede langsomt Broderiet ind i sit Papir.

Hendes Højhed trak sig lidt tidligt tilbage; hun havde en Smule ondt i Hovedet; hun saa ogsaa bleg ud.

Hun gik med sin Broderipakke i Haanden hen til Hertugens Tarokbord. Han spillede med Arveprinsen.

Hans Højhed Hertugen kyssede hende paa Panden, mellem to Stik.

-Godnat, min Pige, sagde han.

-Godnat.

Arveprinsen saa op paa sin Søster. Hun var saa bleg.

-Hvad, er du daarlig, Mis, sagde han--det var hendes Kælenavn fra Barn--og han førte kærtegnende hendes Haand op til sin Kind. God Bedring, Stakkel.

Hendes Højhed var meget nervøs. Der faldt et Par Taarer ned paa Pakken med Borgerforeningens Kakkelovnsskærm, mens hun hastigt gik hen gennem Salen.

Den næste Morgen havde Hendes Højhed røde Øjne, da hun red Tur med sin Broder, Arveprinsen.

De var gode Venner, paa deres gamle Maade. Han drillede hende, og hun var noget sky og ofte studs.

Men undertiden, naar han efter Taflet med et "Velbekomme Mis" kyssede hende paa Kinden, kunde Hendes Højhed et Nu skælvende trykke sig krampagtigt ind mod Broderens Skulder; og Arveprinsen saa' efter hende, mens hun gik over Gulvet og stille skænkede Kaffen og bragte den til Hans Højhed Hertugen.

Naa--Arveprinsen strakte de kønne Ben i Husartrikoterne ud fra sig--det er s'gu heller ikke muntert ... Han blev ved at se hen paa Søsteren, som skænkede Kaffen ved Siden af Komtesse von Hartenstein:

-Næ-æ, man kan s'gu ikke kalde det for muntert.

Hans Højhed Arveprinsen blev aldrig mere end tre Dage ad Gangen i Residentsen. Han laa ved Regimentet i Potsdam.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var atter ene paa sine Rideture. Hun lod den nye Ajax gaa langsomt hen ad Skovvejen. Gamle Ajax var skudt, den var blevet saa stiv i Benene og saa smaat blindøjet begyndte den ogsaa at blive. Saa havde Arveprinsen skudt den: og Maria Carolina havde ladet det gamle Dyr begrave i Randen af en Lysning i Skoven under en Eg. Det var hendes kæreste Yndlingsplet i den hele Skov. Men forresten kendte hun hver Udsigt og hver Sti. Hun havde færdedes her sin lykkeligste Tid.

Skovfogedens Børn legede ved Gærdet. Hendes Højhed holdt Ajax an og hørte paa Legen.

Hendes Højhed holdt saa meget af Børn. Hun stod af Hesten og satte sig paa Grøftekanten mellem Purkene, og de red Ranke og de jublede og lo med hendes høje Ridehat ned over Ørene ...

Maria Carolina kunde bedst tale med Børn. Hun vilde jo alle det saa inderlig godt--men hun vidste aldrig noget rigtigt at sige til alle de andre fremmede Mennesker.

De talte ogsaa tidt om saa meget, om Ting, hun ikke vidste og ikke kendte til.

Og hun forstod dem aldrig rigtig og stod saa fremmed og smilte blot og blev sky og genert ...

Med Børn var det noget andet. Med dem pludrede hun og lo. Halve Timer sad hun der paa Gærdet midt i Flokken--de væltede sig over hende, baade paa Bryst og paa Mave, og hendes Ridekjole pyntede de med Burrer og de mindste red paa hendes Skuldre hen ad Skovvejen.

Lakajen holdt ærbødigt mellem Træerne, stiv som en Skildvagt paa sin Hest.

Naar Hendes Højhed vendte hjem, holdt hun ved Skovmøllen og Møllerens Datter, Anna Lise, bragte hende et Glas Mælk.

Den gamle Møllerkone med det runde, rødmussede Ansigt kom frem i Døren og nejede, og Hendes Højhed drak Mælken.

-Naar bli'r det saa? sagde Hendes Højhed.

-Aa, og Møllerkonen nejede, det har Stunder, Deres Højhed.

-De véd, jeg gi'er Udstyr, sagde Hendes Højhed, til Tak for Mælken.

Anna Lise fik Glasset igen og nejede.

-Prosit, Deres Højhed.

-Ja, Gud velsigne, sagde den Gamle og nejede igen.

-Tak.

-Farvel. Hendes Højhed red.--Møllehjulet klaprede hen gennem Skoven. Langt inde mellem Træerne sang et Par Fugle. Hendes Højhed holdt Ajax an og lyttede: En Spætte havde travlt der paa den nære Stamme.

Ved Enden af Vejen saa' man Slots-Parkporten med sine to itubrukne Vaser.

Hendes Højhed red Fod for Fod.

* * * * *

Arveprinsen skulde paa Rejser i Orienten. Hans Højhed Hertugen solgte sine Heste for at spare. Maria Carolina gik i omsyede Kjoler. Det var Tanternes Galla-Rober fra Wien.

IV

Hoffet var for første Gang inde fra Landet for at gaa i Theatret.

Hendes Højhed saa i Kikkerten efter kendte Ansigter. Hun havde sat sig tilrette paa den gamle Plads i Logen, halvt bag det Fløjelsforhæng og følte det saa hjemligt rart: Alle Abonnenterne havde deres gamle Pladser i Balkonen--nu kunde man da se, ved den nye Krone, som var hængt op under Sommeren.

Hendes Højhed hørte ikke et Ord af "Don Carlos". Naar hun, en Gang imellem vendte Ansigtet mod Scenen, saa hun Hr. von Pøllnitz staa paa Tæerne, med Hænderne presset ind mod sit Bryst ... Hr. von Pøllnitz var Marquis Posa ... Hr. von Pøllnitz havde vist igen lagt sig ud i Ferien ... Ovre i Hofdamelogen blundede Frøken von Hartenstein allerede, siddende som en Tinsoldat saa ret op i sin Stol.

Hendes Højhed blev ved at sidde med Kikkerten for Øjnene eller Viften halv udfoldet i Haanden i sit Skød--og saa' ikke og hørte ikke. Hun vidste ikke, hvorpaa hun tænkte; hun følte kun, hun sad saa godt i Ro her i Krogen, mens de spillede alt det dernede.

Naar der applavderedes, løftede hun Hænderne op over Logebrystningen og førte mekanisk de behandskede Haandflader et Par Gange lydløst imod hinanden. Hun vidste det knap, naar hun gjorde det.

Det var en "Sortie" af Hr. von Pøllnitz. Han svedte som en Lastdrager. Hr. von Pøllnitz svedte altid, naar han tolkede stærke Følelser.

Hr. von Pøllnitz spejlede sig i Foyeren. Hr. von Pøllnitz spejlede sig gerne, naar han var i Trikot. Han stod i Positur, saa han saa' begge Rundingerne af sine Lægge og smilede med et fint Hofsmil til Spejlet. Hr. v. Pøllnitz lod Bolingbroke smile saadan til Lady Marlborough.

Naar han var alene, vred Hr. von Pøllnitz Hovedet af Led for at se sig paa Ryggen. Hr. von Pøllnitz havde sin Fejl **der** bagtil. Han var for fyldig **der**, hvor Menneskene sidder. Intendanten lod ham ofte høre det i Helteroller. Hr. von Pøllnitz spejlede i Enrum altid den for høje Legemsdel ...

Hr. von Pøllnitz var sunket hen i Udsigten til begge sine Lægge ...

Prinsesse Eboli kom hen til Spejlet. Hr. v. Pøllnitz for op:

-Kære Ven--man troede altid Hr. von Pøllnitz mindst havde talt Stjernerne og vilde meddele Resultatet, naar han sagde sit "kære Ven"--saa De. Højheden deltog i Applavsens?

Regisseuren kaldte paa Marquis Posa ...

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina sad stadig ubevægelig i sin Krog. Hans Højhed Hertugen tog Plads bagved hende. Han sad og førte uafsladelig sine fem udspilede Fingre gennem sit lange Skæg, indtil han faldt i Søvn. Han vaagnede regelmæssigt ved Lyden, naar Tæppet raslede ned. Han satte sig da hen til Logebrystningen i Lyset, bøjet frem mod Prinsessen. Han

havde, naar han sad foran i Logen, den Vane at bevæge Læberne, som om han stadig talte. Han sagde aldrig et Ord.

Hendes Højhed saa' over i Hofdamelogen. Frøken von Hartenstein var vaagnet--midt i Akten, Hun sad med opspilede Øjne og stirrede ned paa Scenen. Komtesse von Hartenstein saa' ud som en skræmt Høne.

I samme Nu slog hende den besynderlige Klang af en Stemme fra Scenen--raa, næsten dyrisk. Hendes Højhed fo'r uvilkaarlig sammen: Det var Don Carlos, der talte til Dronningen.

Han var hæslig, og hvor tynd--med et fladt Ansigt, kun et Par store, hede Øjne ... Hvor slog han dog om sig med de lange Arme.

*Sie waren mein--im Angesicht der Welt,
Mir zugesprochen von zwei grossen Thronen,
Mir zuerkannt von Himmel und Natur,
Und Philipp--Philipp hat mir sie geraubt.*

Hendes Højhed bøjede sig ned og læste Don Carlos' Navn paa den udslagne Plakat: Josef Kaim. Og skønt hun egentlig ikke vilde, fulgte hun forbavset med Øjnene hver Mine, bøjet lidt frem og uden Kikkert.

Hun hørte knap Ordene han talte, bare Stemmen blev hun ved at høre. Og nysgjerrig, halvt skræmt, som hun vilde bøj sig ned over noget sært Kræ, der krøb hendes Vej forbi paa Jorden, saa' hun ned paa ham.

Han talte og krængede Læberne frem, saa man saa' alle hans Tænder; og han bøjede sig sammen med knyttede Hænder, som sled han i Raseri i fangende, usynlige Stænger.

-Kretiner, sagde Hans Højhed Hertugen bag hende. Han var ogsaa vaagnet.

Eksellencen von Kurth blev kaldt op i den hertugelige Loge i Mellemakten.

Maria Carolina hilste og rakte ham Haanden.

-En oprørsk Person, vor nye Elsker, Deres Højhed, sagde Eksellencen og bukkede.

Det var Hendes Højhed, som hun havde søgt om de Ord ... Ja, sagde hun og saa igen hans Stilling, som han havde staaet i overfor Dronningen ... Ja ...

-Vort Hoftheater er ikke noget Menageri, sagde Hans Højhed.

Eksellencen von Kurth stod forbløffet: Ja--sagde han--Deres Højhed har Ret, den unge Mand er noget heftig ...

Tæppet gik op igen og atter ned. Aftenen forløb.

-Saa tager vi vel hjem, sagde Hans Højhed.

-Ja. Maria Carolina lagde sin Arm i hans. De gik ud gennem Forværelset ned ad Trappen.

Eksellencen von Kurth og Intendanten stod i Vestibulen. Intendanten skrabede ud, med ynkeligt Ansigt, og den højre Skulder tilvejs, som om han ventede noget korporligt paa Siden af Hovedet.

-Ja, ja, sagde Hans Højhed, som von Kurth siger en oprørsk Person ... Hendes Højhed blot smilede.

De gik videre ud paa Trappen i det fri. Det havde regnet, og der faldt endnu nogle enkelte, store Draaber paa Stenene. Den friske Kølighed slog ned fra Parkens Træer.

-Aa, det har regnet, sagde Maria Carolina. Hun følte et Velbehag under den frie Himmel.

-Slaa dog Vognen ned, sagde hun. Det regner jo ikke mer.

Hertugen kørte bort med sin Kavalier. Maria Carolina blev staaende paa Trappen, mens de slog Vognen ned. Hun strakte Haanden ud for at fange en Draabe.

-Men det regner endnu, sagde Komtesse von Hartenstein. Det blir en Skyllé igen ... Frøken von Hartenstein havde en Hat med ægte Fjer.

-Aa--blot lidt fra Træerne ...

De begyndte at køre, og i hastigt Trav rullede de ad Alleen ud paa Landevejen, gennem Dalen. Uvejret var lige hørt op. De mørke Skyer rullede sig bort over Højderne som et stort Klæde. Himlen var dybblaa, saa fuld af Stjerner.

Vejen bugtede og løb langs med Floden. Let Damp stod op af Strømmen. Det mørke Vand saas ind mellem svajende Pile.

-Kør langsommere, sagde Maria Carolina.

De kørte ganske langsomt. Hestene raslede i Seletøjet, utaalmelige efter at komme hjemad. Saa gik de atter stille Fod for Fod.

Der var som i Vaar en Duft fra Græs og Træer. Saa stille, at man hørte Draabernes Fald, naar de en efter en glæde fra Pilenes Blade ned i Strømmen.

-Hvor Natten er smuk.

Hendes Højhed aandede dybt. Hun sad med tilbagelænet Hoved og saa op i Natten.

Et Vers faldt hende ind og et andet og et endnu. Hun vidste ikke, hun kunde dem udenad, nu hvor de kom--de dejlige Ord.

-Hvor Natten er smuk, sagde hun igen.

De var kørt bort fra Floden, opad i Højderne. Borte i Horisonten korn nu og da et hastigt og fjernt Lyn. Graner og Birke duftede paa Skraaningerne. En Hund fo'r op i et Vogterhus, inde i Skoven, og glammede.

* * * * *

Hendes Højhed sad foran sit Toiletspejl. Kammerpigen flettede hendes Haar.

Vinduerne stod aabne bag de lange Stores. Et Par Insekter fløj omkring Lysene.

De fløj rundt og rundt; ind gennem Flammen og sved sig; rundt og rundt ... Hendes Højhed slog til dem: Aa--de Dyr, sagde hun.

Det faldt hende ind, hvem Mennesket lignede ...

Ja.

Billedet i Hertugindens Dagligstue, hvor Marie Antoinette føres til Fængslet ... Der stod en ung Mand med knyttet Haand og Hovedet lidt bøjet ... Allerforrest, tilhøjre ...

Det var ham, han lignede.

De to Insekter surrede ind i Lyset og faldt ned.

-Aa, luk Vinduet, sagde Maria Carolina Der flyver saa meget Kryb herind.

* * * * *

Hoffet havde boet i Residentsen en Maanedstid. Dag fulgte efter Dag i vanligt Trit.

Hendes Højhed malede Akvarel; hun gav enkelte Dage Kur; hun spaserede sin Time med Komtesse von Hartenstein paa Terrassen.

Hendes Højhed mødte undertiden Hr. Hofskuespiller Kaim ... Det kunde ikke nægtes, han var hæslig. Det flade Ansigt saa gult som en Citron. Han hilste ogsaa meget kejtet med sin høje Hat.

Det var en Dag, midt i November, en Formiddag med det fuldeste Lys over Parkens mange farvede Træer; tyndt var Løvet, faldne Blade laa allerede som et gulbroget Tæppe over Gange og Plæner. Hendes Højhed havde drukket Kaffe i det øverste Lysthus med nogle Damer. De havde netop rejst sig for at gaa, da Hr. Josef Kaim kom forbi Verandaen.

Hendes Højhed gik ned ad Trappen med et Par Damer. Hr. Kaim hilste.

Hendes Højhed standsede paa det nederste Trin.

-Hr. Kaim, sagde hun. Her er en meget smuk Udsigt oppe paa Platformen. Vil De maaske se den idag--her er just aabent?

Hr. Kaim var bleven staaende med et Sæt--med Hatten i Haanden.

-Jeg takker--jeg takker Deres Højhed.

-Steindl--Hendes Højhed vendte sig til Tjeneren--vis De Hr. Hofskuespiller Kaim op paa Platformen ... Udsigten er virkelig smuk ...

-Jeg--har hørt det ... Deres Højhed ...

Hendes Højhed hilste og gik videre med sine Damer.

Gehejmeraadinden talte fremdeles om Dronningen af Rumænien.

-En Majestæt, der sætter Versfødder sammen, sagde hun ...

-Og gi'er *Kærlighedshistorier* i Trykken ...

-*Horrible*, sagde Mlle Leterrier.

-Ja--det var den samme Stemme--kort og vred, som om Mennesket stadig fo'r op mod en Fornærmelse.

Hendes Højhed var standset. Hun saa et Øjeblik udover den skinnende Have.

-Ja--sagde hun--Dronning Elisabeth skriver smukke Poesier.

Mundene klappede bums i paa Damerne.

Mlle Leterrier tog Teten: *Mais oui*--sagde hun--*votre Altesse--des vers étonnants* ...

Og i samme Tone som naar hun tog Udgangspunkter for Hendes Højhed den Gang, for femten Aar siden, sagde hun igen:

-*Oui--voilà une madame de Staël sur le trône* ...

De andre Damer tav og lod Fru Staël sidde paa sin Throne. De vendte tilbage til Slottet.

Om Eftermiddagen kørte Hendes Højhed Tur til det italienske Slot med Komtesse von Hartenstein. Naar hun efter Taflet havde skænket Kaffen til Hans Højhed Hertugen--Hans Højhed Hertugen var meget plaget af Gigt i denne Vinter; Hans Højheds Spillebord var flyttet hen lige foran Ilden--kørte hun i Theatret; eller hun sad hjemme i sin vante Krog i den gule Sal.

Hendes Højhed læste i Vinter helst selv.

Hendes Højhed læste Schiller.

Hun sad bøjet og læste med Bindet i sit Skød. Hun holdt tidt op og saa ud for sig med Hovedet støttet i sin Haand.

Man hørte i Salen kun Kortenes sagte Fald mod Bordet, naar de spillede, og Hofmarschallens Gammelmandshoste, som han søgte at faa til at tage sig ud som en diskret og undertrykt Latter, der lød saa umotiveret hen i Stilheden.

Hendes Højhed lod Haanden synke og saa sig rundt i Salen. Hun saa Hans Højhed Hertugens bøjede Ryg og Hofmarschallen i Profil--hans Hoved rokkede lidt.

Komtesse von Hartenstein sad nogle Skridt fra hende. Den sorte Paryk stak grelt af mod Panden, der var fuld af *poudre de riz* over Rynkerne ...

Og Hendes Højhed bøjede sig og læste igen.

-Maria Carolina, kaldte Hans Højhed. Maria Carolina rejste sig og lukkede Bogen.

-Vi er færdige, sagde Hans Højhed.

Maria Carolina gik stille hen til Spillebordet og tog Plads.

De høje Herskaber spillede et Parti Piqué, før de trak sig tilbage.

* * * * *

Komiteen til "Borgerforeningens" Basar opfordrede Hr. Hofskuespiller Joseph Kaim til at yde sin velvillige Assistance med et Deklamationsnumer. Det var Overborgmesteren, som fik Ideen i et Komitemøde en Aften, da han havde været til Taffel.

I Damekomitemødet paa Slottet forespurgte man Hendes Højhed Protektricen om Tilladelse til at anmode--"det var maaske en Afveksling"--Hr. Josef Kaim om at assistere ved Basaren.

Hendes Højhed mente, at Hr. Kaim vel allerede havde et stort Publikum.

Hr. Hofskuespiller Kaim lovede villigt at efterkomme Opfordringen.

Hr. Hofskuespiller von Pøllnitz maatte tilstaa, at han **forstod** ikke Komiteen.

Hr. von Pøllnitz var i disse Dage altid paa Gaden. Man faldt over Hr. von Pøllnitz, blot man satte sin Fod paa Gaden.

-Kære Ven sagde han--**begriber** De?--

Intet Knaphul var helligt for Hr. von Pøllnitz: I tyve Aar--kære Ven ... tyve Aar ... har jeg vist dem den Venlighed--

-Ja--bedste Hr. von Pøllnitz ... jeg skal denne Vej ...

-Tyve Aar ... Hr. von Pøllnitz tog sig til Panden og blev staaende et Øjeblik med udstrakt Arm, Fingrene udspilede, og med stirrende Øjne--Kære Ven--Naa--skal De denne Vej?--jeg følger Dem ...

Hr. v. Pøllnitz gik Gade op og Gade ned.

-Men der maa jo være Grunde, sagde han. Man skylder mig Grunde ... Man maa give mig Grunde ...

Naar om Aftenen Gæstestuen i "Hertugen" blev lukket, tog Hr. von Pøllnitz en Arm. Hr. von Pøllnitz slap den sent:

-Kære Ven--Hr. von Pøllnitz standsede og saa Ledsageren lige ind i Ansigtet--Tingen er, man kan jo ikke **tie**--der maa jo tages Forholdsregler ... man maa dog vide ...

Hr. von Pøllnitz kom hjem Klokken to, tre om Natten.

Naar Hr. von Pøllnitz var hjemme, sad han stille hen i sin Stol med Hænderne paa sine Laar. Undertiden løftede han langsomt Armen og lagde smerteligt Haanden op paa sin Plade.

-Det er jo det--Mariane, sagde Hr. von Pøllnitz til sin Frue--**hvis** man **begreb** det.--

* * * * *

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina havde aldrig set saa godt ud. Hendes Højhed var i noget fornemt, slankt Graat, der klædte hende rent mærkeligt: Hendes Højhed var næsten smuk, som hun kom ind i Basaren med Overborgmesteren.

Hendes Højhed gik op ad Trinene til Tribunen og tog Plads. Sangerne begyndte at synge.

Hr. Pøllnitz havde tilbudt sig at staa i Tombola.

-Kære Pøllnitz, havde Fru von Pøllnitz sagt: om du vilde følge mit Raad.

Hr. von Pøllnitz fulgte altid sin Kones Raad: Hr. von Pøllnitz stod i Tombola med et bredt Bonvivantsmil.

-Hvor det er morsomt engang at høre en anden--sagde Hr. von Pøllnitz til alle. Han var saa urolig, at han trippede.

-Kære Ven, sagde han. Man har fri ...

Hr. von Pøllnitz var lykkelig.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var lidt ubarmhertig mod Borgerforeningens Buket: Der faldt under Sangforeningens Sang det ene Blad efter det andet ned for hendes Stol.

Hr. von Pøllnitz lagde Armene overkors ved sin Tombola: Hr. Hofskuespiller Josef Kaim kom frem i Kjole og hvidt.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina hilste ved at bøje Ansigtet ned over Borgerforeningens Buket.

Hr. Josef Kaim deklamerede "Sangerens Forbandelse". Han havde hængende Skuldre i en flunkende ny Kjole. Skjorten skød sig under Anstrængelsen op og stod ud af Vesten, og Hr. Kaim trak den ned mellem hvert Vers.

Hr. Kaim deklamerede lidt slettere end Alverden.

Fru von Pøllnitz sad paa reserveret Plads. Hun havde Næseklemmer paa og saa uafbrudt paa Prinsessen. Hendes Højhed blev ved at sidde med bøjet Hoved. Hun saa ned i Gulvet paa Hr. Kaims Fødder, uhyre Fødder i et Par Laksko med høje Hæle.

En **Bredde** af Fødder ...

Hendes Højhed var nervøs; den stakkels Borgerforenings Buket. Fru von Pøllnitz var overbevist om, at Baandene snart var ganske krøllede.

--Han stod **ganske** som Hr. v. Pøllnitz. Den højre Haand presset ind mod Brystet--en tyk Haand i en klemt hvid Handske--og strakte Hals--og hvor var han varm ...

Hendes Højhed saa atter stift ned--paa de store Fødder.

Det var forbi, og Hr. Josef Kaim bukkede. Der applauderedes livligt i Salen. Hr. von Pøllnitz strakte Armene langt frem i Højde med sit Hoved og klappede heftigt.

Hendes Højhed Protektricen rejste sig hurtigt. Sangerne havde sat an til Slutningsnummeret, men holdt inde, og det blev ved et hendøende Kvæk. Dirigenten, der skrævede med Ryggen til Salen, blev staaende med løftet Haand ...

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var allerede nede af Tribunetrappen.

Damerne fløj til Boderne og fik de udbredte Duge væk, som skærmede de udsøgte Genstande ... Det var knap, at Frøken von Hartenstein kunde indhente Hendes Højhed.

Højheden smilede hastigt frem gennem Bodrækken. I Bod Nr. to straaede Fru Overborgmesteren bag sine Dyrger af "Prinsessens Peberkager".

Højheden smilede svagt til Boden og gik forbi. Fru Overborgmesteren var knikset ned bag Peberkagerne og blev staaende i Nejningen: Hendes Højhed købte i Fru Hoftandlægens Barak.

Fru Overborgmesteren havde født ti Børn til Verden. Hun fik det med Hold over Lænderne ved saadanne Lejligheder.

Hendes Højhed havde aldrig været saa livlig! ... Hun talte længe i hver Butik, nederst i Salen ...

Da Hendes Højhed tog bort, rev Hr. von Pøllnitz "Leve't" ud af Munden paa Overborgmesteren.

Hr. von Pøllnitz var i det Hele i Ekstase.

-Kære Ven--Hr. von Pøllnitz omfavnede Hr. Kaim--et Organ ... et Foredrag ... Jeg vil indlemme "Sangerens Forbandelse" i mit Repertoire ...

Ud paa Aftenen købtes Fru Overborgmesterens Peberkager underhaanden til Buffet'en.

Hr. og Fru von Pøllnitz gik hjem.

Hr. von Pøllnitz rømmede sig; Fru von Pøllnitz hørte det ikke.

Til sidst sagde Hr. von Pøllnitz og gned sig under Hagen--Hr. von Pøllnitz gned sig under Hagen som en Høker i fortrolige Øjeblikke og frembragte en grytende Lyd--:

-Hm "Mutter Pøllnitz"--Mutter Pøllnitz var et Kælenavn--hvad si'er du saa?

-Hvad jeg siger--David--til hvad?

-Til hvad? sagde Hr. von Pøllnitz. Som om der ... Til hvad?

-Mener du den unge Mand. Det var meget net.

-Kære Mari ... Hr. von Pøllnitz kom ikke videre ...

-Naar man betænker, at det unge Menneske er ganske uden Øvelse; Fru von Pøllnitz sagde det venligt.

Hr. von Pøllnitz sagde ikke noget. Han havde det varmt.

-Pøllnitz, sagde Fru von Pøllnitz--du skulde slutte dig lidt mere til Hr. Kaim.

-Slutte mig--min Pige, Hr. von Pøllnitz stod stille ...

-Ja--han gør virkelig et rart Indtryk--saa beskeden og forlegen endnu ...

De var hjemme.

Hr. von Pøllnitz sad længe i sin Stol, stille, med Hænderne paa sine Laar.

Siden laa han timevis vaagen. Han sukkede og pustede og saa over paa Fru von Pøllnitz. Hun lod, som hun sov.

Hr. von Pøllnitz vendte og drejede sig og slog sig paa Hovedet, saa Nathuen fløj fra højre til venstre: Hr. von Pøllnitz laa med Nathue.

Næste Morgen tog Hr. von Pøllnitz "Engelsk Salt". Hans Mave taalte ikke stærke Sindsbevægelser.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina klædte sig om, da hun kom hjem, og hun gik ned i den gule Sal.

Komtesse von Hartenstein læste højt af "*Revne des deux mondes*". Det var en Afhandling om den evropæiske Indflydelse i Kina.

Da Hendes Højhed skulde til Ro, og Kammerjomfruen flettede hendes Haar, paastod Hendes Højhed uafsladelig, hun trak i Fletningen.

-Herre Gud--Hendes Højhed var meget sensibel--De piner mig ...

-Men, Deres, Højhed ...

-Nu igen ...

-Deres Højhed ...

-Aa--lad mig selv ...

Hendes Højhed tog selv Haaret og begyndte at flette det.

Og to Minutter efter lod hun det falde igen ...

Kammerjomfruen forstod ikke Højheden. Stille flettede hun Haaret og bandt det varsomt op.

* * * * *

Hans Højheds Gigt var meget slem. Et Par Uger tog Hendes Højhed Prinsesse Maria ikke i Theatret.

Hr. von Pøllnitz var meget optaget: han virkede for selskabeligt Samkvem mellem Hofteatrets Medlemmer.

-Kære Ven, sagde Hr. von Pøllnitz--man ser aldrig hinanden ...

-Bedste Ven, man er Kammerater, og vi lever som fremmede ...

-Kære Ven--man maa se hinanden ...

Næste Lørdag var der Middag hos Hr. von Pøllnitz. Hr. Hofskuespiller Kaim havde Fru von Pøllnitz til Bords.

V

Vaaren kom med kriblende Sol og Grøde. Hendes Højhed var nervøs. Foraars-Uroen angreb Hendes Højhed.

-Højheden har Indfald, sagde Komtesse von Hartenstein--min Go'e, uberegnelige ...

Komtesse von Hartenstein tilbragte sine fleste Eftermiddage hos Mademoiselle Leterrier. Hendes Højhed trak sig i den sidste Tid ofte tilbage om Eftermiddagen. Hun vilde hvile sig.

Hendes Højhed havde lukket Døren af, saa Kammerjomfruen maatte banke paa, naar hun skulde klæde Højheden paa til Taflet.

Komtesse von Hartenstein sad ovre hos Mademoiselle Leterrier.

-Min Go'e, sagde hun, det er Nerverne ... Men hvem der **lider**, min Go'e--det taler man ikke om ... Højheden har **Indfald**: Igaar **gik** vi hjem fra Theatret--

-**Gik?**

-Ja--min Go'e, vi gik; Højheden sendte Vognen bort ... **Det** Slæbeskørt **har** jeg haft min Nytte af ...

Komtesse von Hartenstein beskrev ikke, hvad hun led. Men hun havde en Maade at **tie** paa om sine Lidelser--"min Go'e, jeg har jo at bøje mig"--saa hun saa' ud, som hun daglig blev slagtet.

Mademoiselle Leterrier nikkede forstaaelsesfuldt.

-*Mais oui*--sagde hun--*c'est l'âge orageux*.

-Ja, sagde Komtesse von Hartenstein; hun forstod ikke, hvad Mademoiselle mente: Komtesse von Hartenstein havde aldrig kendt nogen *âge orageux*.

-*Mais oui*--*c'est ça*, gentog Mademoiselle. **Hun** kendte det. Mademoiselle Leterrier havde en "Nevø", en lang friseret Laban af en Referendar, der besøgte hende to Gange om Aaret og regelmæssigt tømte hendes Sparekassebog. *C'est ça*, sagde Mademoiselle Leterrier.

Det ringer. Det er Fru von Pøllnitz. Fru von Pøllnitz har taget Timer i Fransk i Vinter hos Mlle Leterrier.

De tre Damer taler om Vejret, der er saa ustadigt og slemt for Hans Højhed Hertugens Gigt.

* * * * *

Hans Højhed Hertugen var meget plaget af Gigt. Han havde ikke en Gang saa meget som kunnet sætte sin Fod i Hoftheatret i de sidste to Maaneder.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina satte sig paa hans Plads i Mørket. Lyset fra Rampen generede. Hendes Højhed sad ogsaa hellere der--lidt tilbage i Skjul: Hendes Højhed var virkelig undertiden ganske skræmt i Hoftheatret nu.

-Har han ikke faaet dem gjort til Rebeller allesammen, sagde Eksellensen Kurth. Det er en Galskab, der smitter ...

Komtesse von Hartenstein mente, at den store Devrient vendte sig i sin Grav.

Hendes Højhed sad blot forskræmt.

Josef Kaim rev de unge paa Scenen med sig.

Det var ikke stor Kunst. Men den hede Ungdom gennembrændte Mesterværkerne med alle Lidenskaber. Had var det rene Vildskab, og Kærlighed var Raseri. Liv stod der i de lyse Luer af Tøjlesløsheden.

De Godtfolk i Residentsen sad i Hoftheatret saa forblæste, som gik de over Raadstuepladsen i Storm.

Maria Carolina trykkede sig ind i sin Logekrog. Hun følte en sky Forbavselse, en beklemt Modvillie, der ikke vidste, mod hvem den skulde vende sig. Og hun blev siddende, som en Døv, der kæmper for at høre, og stirrede paa disse Mennesker.

Josef Kaims Stemme lød gennem alle de andres.

Undertiden lød den ogsaa smeltende mildt, smigrende blød som Musik--som naar Don Karlos talte til Dronningen.

Og nysgjerrig saa Hendes Højhed ned paa Don Karlos, der knælede for den Elskede--paa hans Ansigt, der straalende vendte op imod hendes, paa Læberne, der bevægede sig under sagte Ord, og Hovedet, der bøjede sig, naar han kyssede hendes Haand.

Og længe, med en egen Glæde, gemte Hendes Højhed over Billedet, mens hun lukkede Øjnene.

Men Stykket gik videre. Og vildt kæmpede Eboli om Karlos, og Karl svor sin Fader Fjendskab i Forbandelser, og Posa gik i Døden, Posa den Retfærdige.

Hendes Højhed vidste knap af Ordene. Men hun hørte de oprørte Stemmer som i et stort Kor, og hun følte en klemmende Angst, som om noget besværede Aandedrag og Hjerteslag i hendes Bryst.

Naar Tæppet var faldet, og det var forbi, blev hun siddende paa sin Plads, og hun stirrede aandsfraværende paa Tæppet, der pludselig blev mørkt, og Jerngitret, der skød langsomt ned, en sort Væg, og faldt tungt i Gulvet.

Hendes Højhed rejste sig, og hun blev endnu staaende ved Randen af Logen, og hun saa ud i den tomme Sal i Halvmørket med alle de gabende Stolestader.

Fru von Pøllnitz havde i Vinter Plads i Logen vis-à-vis Prinsessens i første Etage.

Hun tog Tøjet paa i den aabne Logedør; Fru von Pøllnitz havde Næseklemmen paa under Sløret.

Lakajen havde løftet Portieren til den lille Salon. Prinsessen vendte sig og gik ham forbi. Hun kørte hjem.

Hans Højhed Hertugen havde ventet paa Hendes Højhed til Piqué'en. Han sad og trommede med Knoerne paa Spillebordet og saa paa Uret hvert halve Minut.

Klokken er elleve, sagde Hans Højhed. Han havde allerede Kortene i Hænderne.

-Ja--Deres Højhed. Maria Carolina tog Plads, og Hans Højhed gav Kort. De spillede i Tavshed, gav, tog Kort og stak.

En Lakaj listede over Gulvet med Theservicet. Komtesse von Hartensteins Strikkepinde raslede sagte.

Deres Højheder blev ved at spille.

Naar Spillet var ude, samlede Hans Højhed Kortene.

-Det er blevet sent, sagde han.

-Klokken er halv tolv, sagde Hendes Højhed. Hun rejste sig og gik hen over Gulvet mod en Vinduesfordybning. Hun støttede et Øjeblik sit tunge Hoved mod Vinduessprossen.

-Deres Højheds The. sagde Komtesse v. Hartenstein.

-Tak--jeg kommer ...

Herskaberne drak The i Tavshed.

* * * * *

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina vilde hente en Bog i "Hertuginde's Dagligstue", før hun gik til Ro. En Lakaj bar Armstagen foran hende.

Hendes Højhed gik hen til den lille Reol og mekanisk tog hun en Bog af Hendes Højhed Hertuginde's Haandbibliothek. Hun lagde den fra sig paa Bordet, og mens Lakajen ventede med den løftede Kandelaber, betragtede hun "Marie Antoinette, der førtes til Fængslet".

Hun betragtede Ansigterne og Skikkelserne med de knyttede Hænder.

Hun saa' fra Rebellerne hen paa Dronningens Ansigt. Hun skred rank frem, kongelig, gennem Pøblen. Ansigtet næsten straaledede i sin uantastelige Ro.

Maria Carolina saa bort fra Billedet rundt i hendes Højhed Hertuginde's private Gemak ... Det var, som hendes Moder kom hende i Møde fra hver Plet ...

Hun saa hende sidde **der** i den højryggede Sofa fra det første Kejserdømme, rank og smuk og rolig--de ringbesatte Hænder laa foldede i hendes Skød--mens hun, en lille Pige, **der**, foran Hendes Højhed Hertuginde, staaende midt paa Gulvet, hviskede en af Lafontaines Fabler--paa Stolen derhenne sad Mlle Leterrier og bevægede Læberne til Fabelordene, som om hun vilde suflere hende.

Og naar Fablen var ude, bøjede Hertuginde, hendes Moder, sig let fremad:

-Godt, sagde hun, meget godt.

Og Maria Carolina nejede, mens Hertuginde, hendes Moder, let berørte hendes Pande med sine Læber.

Maria Carolina traadte tilbage. Og Hertuginde strakte Haanden ud til Kys for Mlle Leterrier, og hun sagde igen:

-Det er jo meget godt, Mademoiselle.

Hendes Højhed hørte Hertuginde's, hendes Moders Stemme, klar og altid rolig, og hun saa paa de lige og regelrette Møbler med Vaserne og de gyldne Guirlander og Billederne, som hang symetrisk i Vægfelterne.

Maria Carolina aandede dybt, som om hun havde lagt en tung Byrde fra sig, og hun vendte sig for at tage Bogen paa Bordet.

Hendes Blik faldt atter paa Marie Antoinette. Og al hendes Følelse blev til en pludselig dyb Vrede mod disse Folk med deres Skrigen ...

Hendes Højhed forlod "Hendes Højhed Hertuginde's Dagligstue" og med en Haandbevægelse, uden Ord, afskedigede hun Hofdamen von Hartenstein, der ventede i den gule Sal.

Men mens Kammerpigen flettede Højhedens Haar foran Spejlet, kom den forpinte Urolighed igen. Hun lod Kammerjomfruen gaa, og hun gik tilsengs. Men hun kastede sig uden Ro og fik ingen Søvn. Hun hørte bestandig disse lidenskabelige Stemmer, som om de raabte til hende, og alle hendes Pulse bankede.

Hun tog "Don Carlos" fra en lille Hylde, og hun begyndte at læse.

Hun læste rundtom, og det var bestandig det samme.

Det var de samme Ord, evig: "Kærlighed"--"Menneskeret"--"Frihed"--sagt med de samme Stemmer.

Hun holdt inde med at læse, og Bogen faldt ned paa Tæppet.

Hendes Hoved var tungt af afmægtige Tanker. Hun fandt ikke Rede--i alle de fremmede Ting. Og hun følte som en Angst det bankende Blod.

Hun læste igen, og pludselig standsede hun. Hun havde sat sig op, og Bogen laa paa hendes Knæ: Gang paa Gang læste hun Hertuginde's Ord til Dronningen:

*Ich bin
Der Meinung, Ihre Majestät, dass es
So Sitte war, den einen Monat hier
Den andern in den Pardo auszuhalten,
Den Winter in der Residenz, so lange
Es Könige in Spanien gegeben ...*

Hendes Højhed slap Bogen. Hun saa ikke Bogstaverne mer; Taarerne kom og blændede hendes Øjne.

Hun følte en inderlig træt, en afmægtig Smerte--stille og uhjælpelig.

Hun græd længe, og hun tørrede atter Taarerne bort; hun rakte mat Haanden ud efter Bogen af "Hendes Højhed Hertuginde's Haandbibliothek". Kammerjomfruen havde lagt den paa Bordet.

Hun slog den op. Det var Habsburgernes Stamtavle. Hun læste Side efter Side og vendte Blad paa Blad. Det var de samme Navne og de samme Titler i uendelig Rad ...

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina blundede tungt ind over Habsburgernes Stamtavle.

* * * * *

Hans Højhed Arveprinsen fik mange arkstærke, sentimentale Breve fra sin Søster.

Han fik dem om Morgenens og saa ned ad Siderne, mens han nød sin første Cigar.

Hans Højhed skød de blaa Røgskyer i Ringe ud under sin Knebelsbart.

-Pauvre enfant, sagde han.

Og med et Suk strakte Arveprinsen sine Rytterben fra sig og tog den sidste Slurk af Kaffen.

-Pauvre enfant.

* * * * *

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var virkelig syg. Livlægen kunde ikke noksom tilraade Bevægelse.

Hendes Højhed red lange Ture i den friske Foraarsluft.

Hendes Højhed red saa uens, saa Lakajen evigt maatte passe paa: saa var det Karriere, og saa var det Skridt.

Hun red om ad Møllen. Anna-Lise bragte hende Mælk.

Hendes Højhed tømte Glasset og blev holdende foran Døren. Tankeløs saa hun paa det skummende Hjul.

Hun fo'r let sammen, og rakte Glasset tilbage til Anna-Lise:

-Hvor De er bleg, sagde hun. Er De syg? Det slog hende, hvor Anna-Lise var blevet bleg og mager.

Hun hørte ikke Anna-Lises Svar. Hun saa igen paa det skummende Vand om Hjulet.

-Det er Foraaret, sagde Hendes Højhed.

Anna-Lise nejede for Hendes Højhed, som nikkede "Farvel".

Hendes Højhed red over Broen. Ved Omdrejningen Vendte hun sig. Anna-Lise stod paa Stentrappen og saa efter hende med Hænderne over Øjnene.

* * * * *

Der var Ugetaffel. Herskaberne og deres Gæster drak Kaffen i den gule Sal.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina talte med Hr. Overførsteren i en Vinduesfordybning, om nogle Træer, der kunde hugges for en Udsigt.

-Ja--ingen kender Skoven saa godt som Deres Højhed, sagde Hr. Overførsteren.

-Jeg har jo redet der hver Dag, siden jeg var Barn. Hendes Højhed saa ud i Haven. Det var Hofskuespiller Kaim, der kom op ad Vejen med to Damer.

-Hvor Luften er mild, sagde Hendes Højhed. Hun havde aabnet Vinduet.--Som i Juni.

Hun bøjede sig ud af Vinduet. Man hørte Stemmerne fra Terrassen lige herop.

-Der er dog smukkeste ved Skovmøllen, sagde hun igen og vendte sig halvt til Hr. Overførsteren.

-Jeg ved, Deres Højhed finder det, sagde Overførsteren.

De tav lidt. Prinsesse Maria Carolina blev ved at se ud i Haven.

-Der er jo Sorg i Skovmøllen, sagde Hr. Overførsteren.

Hendes Højhed svarede ikke straks.--Sorg? sagde hun saa, som om Ordet havde haft lang Vej for at naa hende.

-Deres Højhed har ikke hørt, at Anna-Lise ... den unge Pige, som havde den Ære ...

-Anna-Lise ... hvad hun?

-Hun blev fundet ... igaar Morges--Deres Højhed, ja det er beklageligt--i Møllebækken.

Hendes Højhed vendte sig: I Bækken, sagde hun.

Hvor de dog lo dernede.

-Ja, Deres Højhed, igaar.

-Men jeg saa hende jo iforgaars--paa min Tur.

-Det er sket om Aftenen ... iforgaars.

-Om Aftenen, sagde Hendes Højhed blot Hun saa Anna-Lise staa bleg og huløjet foran sin Hest.

-Ved man nogen Grund? spurgte hun.

-Det plejer at være Forliebelse, Deres Højhed, naar et nittenaars Blod springer i en Bæk.

Hendes Højhed blev ganske bleg. Hun blev ved at se Anna-Lise for sig, mager og forgræmmet. Og hun tænkte pludselig paa, at hun havde set hen paa det skummende Møllehjul og sagt tankeløst:

-Det er nok Foraaret.

Og nervøst--hele Tiden havde hun hørt denne Latter og Josef Kaims Stemme--vendte hun sig igen mod Vinduet.

-Hvor de lær, sagde hun.

-Den Stakkel.

Maria Carolina syntes hverken hun saa' Træer eller Terrasser eller Himlen.

-Den Stakkel, sagde hun igen.

Hendes Højhed afskedigede Hr. Overførsteren ved at bøje Hovedet.

Den næste Morgen red Prinsesse Maria Carolina over til Skovmøllen. Det store, trøskede Hjul stod stille, Husdøren var lukket tillige med Gaardporten. Maria Carolina stod af og gik op ad Trappen.

Hun aabnede Døren og gik ind. Fra Gangen til Stuen var der aabent. Maria Carolina traadte lidt frem og standsede. De to Gamle sad mellem Vinduerne i Slagbænken. De sad stille, tæt ind til hinanden.

Den gamle Møller virrede med Hovedet mod Væggen og sukkede.

-Ja--Johan--ja, sagde Konen, som om hun tyssede paa et Barn. Ja--ja ...

Og de sad igen stille ved Siden af hinanden. Moderen vidskede Taarerne bort med Bagen af sin Haand.

Maria Carolina vendte sig sagte og aabnede Døren til Trappen.

Hendes Højhed red forbi den tavse Mølle over Broen.

Bredderne langs Bækken var grønne. Sandbunden lyste gennem det rolige Vand i Solen. Der var Anna-Lise død.

Hendes Højhed sprængte bort gennem Skoven med sin Lakaj.

* * * * *

Det var Dagen efter Opførelsen af "Romeo og Julia".

Fru von Pøllnitz havde Time hos Mademoiselle Leterrier. Komtesse von Hartenstein var der ogsaa. Hun havde villet "tale med et Menneske--min Go'e".

-Jeg saa det jo, sagde Fru von Pøllnitz, Hendes Højhed rejste sig straks efter Balkonscenen.

-Og gik alene--med en Lakaj.

-**Hjem?** spurgte Mademoiselle Leterrier.

-Paa Slottet saa man Hendes Højhed Klokken elleve, min Go'e.

-Klokken elleve. Mlle Leterrier trak Ordene ud, som om hun vilde presse ind i dem alle de Misgerninger, man kunde begaa fra Balkonscenen til Klokken elleve.

-Hvordan saa Hendes Højhed ud, sagde Mademoiselle igen.

-**Jeg** saa' hende ikke--Komtesse von Hartenstein var ligesom knækket--Hendes Højhed var uden Hat ...

-Det er altid Hr. Kaim, der attaquere Hendes Højheds Nerver, sagde Fru von Pøllnitz, Hun havde taget Klemmerne af.

* * * * *

Hendes Højhed havde været meget bleg, da hun kom ud fra Logen efter Balkonscenen.

Lakajen, der sad i Forstuen til Logen, var vaagnet.

-Kom, sagde Hendes Højhed.

Hendes Højhed gik ned ad Trappen og ud gennem Vestibulen. Hun havde kun et Slør om Hovedet og en Kaabe.

Hun gik gennem Theaterparken over Alleen ind i Slotshaven. Hun aabnede Laagen til Onkel Otto Georgs Rosenhave--Buskene stod nøgne, uden Løv--og hun gik op paa Terrassen.

Hun gik hastigt. Lakajen fulgte Hendes Højhed i en Afstand af ti Skridt, ligerygget og med samme Ansigt, som naar han serverede ved Taflet.

Hendes Højhed gik og gik. Hun maatte gaa. Det var hende, som om hun med hvert Skridt søndertraadte noget med sine Hæle, mens hun gik og gik.

En Gang imellem førte hun Haanden ind mod sit Bryst, som om hun havde ondt ved at drage Aande. Og hun begyndte at gaa langsommere og ganske langsomt, med Hovedet bøjet og Øjnene ned i Jorden.

Hendes Højheds Pande brændte. Det at **tænke** var Maria Carolina saa uvant; det var som en stor Smerte.

Hun steg højere op, opad Trappen, til den øverste Terrasse.

Hun gik nogle Skridt og standsede. Aftenen var halvvejs maanelys. Haven laa under hende som et utydeligt Svælg, begrænset af Slottets Stor-Kolos. Skarpt saa man det lange, lige Tag mod Himmel og Skyer.

Hendes Højhed stod ubevægelig og saa ned paa det hertugelige Slot.

Lakajen var standset i sin Afstand af ti Skridt. Han stod som en Skildvagt, der skuldrer.

Alle Tanker svandt væk. Ordene--de hede Ord, det havde været, som om de **brød** ind over hende; Smerten, havde hun vidst hvilken?--der havde boret som et pludseligt Stik ...

Hendes Højhed **saa** kun de lange, graa Linier af Slottet ved hendes Fod.

Og pludselig, mens hun stirrede paa dette Graa, var det som saa hun Onkel Otto Georgs Billede for sig. Hun saa ham sidde foran Ilden i den blaa Sal, med det magre, spidse Ansigt i sine Hænder, bleg og stirrende ind i Flammerne med sine døde Øjne.

Og hun følte Onkel Otto Georgs Hænder sagte glide hen over hendes Haar, og hun hørte ham sige, stille og mimrende, mens han saa ned paa hende og halvsmilede:

-Pauvre enfant--pauvre enfant.

Lakajen skiftede Ben og ventede.

Hendes Højhed vendte sig og gik tilbage ad Terrassen. Det store Ur paa Slottet slog mange Slag ud i Stilheden.

Hun følte sig pludselig saa træt, da hun gik ned ad Trappen.

Maanen var kommet mere frem, og Gangene var helt lyse i Onkel Otto Georgs Blomsterhave.

Hendes Hoved brændte endnu ... hun syntes ikke mere Fødderne vilde bære hende.

Hun saa pludselig Lakajen--han gik forbi hende for at aabne Laagen--hun havde ganske glemt ham.

Han stod i Lyset, med Hatten i Haanden, i Profil, slank og ung. Det gav et **Ryk** i Maria Carolina, saa hun stansede et Nu.

Lakajen vendte sig lidt og løftede Blikket en Smule.

-Luk, sagde Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina og gik ham forbi gennem Laagen.

Lakajen lukkede Laagen. Hendes Højhed lod Kammerjomfruen tænde Kandelabrerne paa Kaminen.

-Lad Hans Højhed Hertugen sige, jeg befinder mig ilde.

-De kan gaa. Jeg behøver Dem ikke.

Lakajen drev af i en af Gangene.

-Men **hvor var I**, sagde Kammerjomfruen.

-Paa Terrassen, Jomfru ...

-Saa? Franz--De er utaalelig ... Hvad vilde Hendes Højhed der?

-Vi **gik**, siger Lakajen.

-Gik?

-Ja--og stod som "Statuer" ...

-Og saa paa Maanen ... Hva'?

-**Jeg** saa ingen Maane .. Jomfru ... Lakajen fanger Kammerjomfruen til et Kys og til et Par endnu--langs ad en mørkere Gang.

-Idiot, siger hun og løber fra ham.

Kammerjomfruen gik tilbage til Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolinas Gemakker. Hun var vis paa, hun hørte Hendes Højhed derinde græde.

* * * * *

Intendanten ved Theatret var til Taffel.

Hr. Intendanten talte om den nye Sæson og Fornyelse af Engagementer.

-Hr. Josef Kaim har Tilbud fra Dresden, sagde Hr. Intendanten. Han sad vis-à-vis Hendes Højhed.

-Saa rejser han vel, sagde Hans Højhed Hertugen.

-Han stiller store Fordringer, sagde Intendanten.

Hans Højhed Hertugen tog Karpe.

-**Meget** store ...

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var interesseret af at betragte et lille Stykke Is, som flød rundt i hendes hvide Vin ...

-Men Hr. Kaim er et ... fremtidigt Talent, sagde Hr. Intendanten.

-Naar den Fremtid kommer--Hans Højhed lo--stikker han af alligevel. Lad ham løbe ... **Mig** brøler han for højt ...

Intendanten tav og saa fra sin Tallerken over paa Hendes Højhed.

-Ja ... sagde hun ... Hr. Kaim--er vist et stort Talent. Hendes Højhed blev ved at more sig over dette lille Stykke klare Is i hendes hvide Vin ... Han vil vist kunne faa en smuk Fremtid ...

-Rimeligvis ... det var Intendantens Tur at faa blaa Karper ... det var just det ...

-Hm--sagde Hans Højhed Hertugen--hans Slags er der nok af.

Samme Aften fik Hr. Hofskuespiller Josef Kaim sin Ansøgning om Afskedigelse fra det hertugelige Hoftheater bevilget.

Hr. David von Pøllnitz glemte at faa Galosker paa, saadan en Fart havde han for at komme hjem efter Theatret.

Hr. von Pøllnitz spiste først. Hr. von Pøllnitz spiste stærkt. Han drak hver Aften tre Ballier The. Hr. von Pøllnitz turde ikke drikke Øl for den besværlige Legemsdel.

-Kære Ven, sagde Hr. von Pøllnitz. Øl--min Yndlingsdrik ... Men, kære Ven, hva' gør man ikke for Kunsten?

Hr. von Pøllnitz havde drukket de to Ballier. Han begyndte at føle sig mere vel.

Han lagde Armene ind paa Bordet og stirrede stift paa Fru von Pøllnitz.

-Mariane, sagde han. **Véd** du, hvad der er sket?

De, der ikke kendte Hr. von Pøllnitz, vilde have tænkt sig noget verdenshistorisk.

Fru von Pøllnitz sagde tørt: Nej--David.

-Kære Mariane--Hr. von Pøllnitz saa' ud i Luften med opspilede Øjne--Hvad forudser man?

Hr. von Pøllnitz gjorde en Pavse og slog med den flade Haand i Bordet:

-Man forudser intet, Mariane, sagde han.

Hr. von Pøllnitz faldt hen: Nej--man forudser intet, gentog han.

-Hvorfor spørger du ikke, hvad det er? sagde han.

-Hvad er det da? Fruen var nervøs.

-Hr. Kaim har Afsked.

Hr. von Pøllnitz havde foldet Hænderne over Tallerkenen. Han saa' paa Fru von Pøllnitz og ventede.

-Fæ, sagde Fru von Pøllnitz.

-Fæ?

-Jeg sagde: det Fæ, sagde Fru von Pøllnitz.

Fru von Pøllnitz havde ved afgørende Lejligheder særdeles malende Ord.

-Er du færdig, David, sagde Fru von Pøllnitz.

-Ja. Hr. von Pøllnitz rejste sig stilfærdig og satte sin Stol ind til Bordet. Tak for Mad, min Pige.

Hr. von Pøllnitz sad i Dagligstuen stille i sin Lænestol, med Hænderne paa sine Laar.

Han klappede sig i Tavshed **der**, hvor Menneskehedens Flertal har Hjerne.

* * * * *

Det var den fjortende Maj, Dagen før Hoftheatrets Sæson sluttede.

Hendes Højhed var efter Taflet taget op til Jagtslottet i Bjergene. Komtesse von Hartenstein var upasselig. Hendes Højhed var alene.

Hun sad i Spisesalen ved Karnapvinduet.

Det havde været Hendes Højheds Yndlingsplads fra Barn.

Højden skraanede jævnt. De nys udsprungne Linde stod lyse mellem Gran og Fyr. Nede saa man Dalen med sine spredte Flækker og Markerne, hvis Gærder skar sig frem som mørke Linier, og Engene--hist og her et ensomt, blaaindhyllet Træ--og Floden. En Sky af let Damp stod mod Aften over dens Løb.

De modsatte Højder skinnede endnu i Solen. Det var, som laa de ganske nær--hvidkalkede Bøndergaarde med høje Popler rundtom, der kastede Kæmpe-Skygger hen over Bjerget, og Markerne og øverst Skoven--alt laa i rødt Lys fra Solen.

Højder og Dal var det ganske hertugelige Land.

Det ringede paa den store Klokke ved Slotsporten, og Hendes Højhed hørte Kastellanens Skridt over Slotsgaarden nedenfor Karnappen,

Hun hørte, Porten blev aabnet og hørte Stemmer herop.

Kastellanen kom tilbage over Gaarden.

-Hvad er det? sagde Maria Carolina.

-Det er et Selskab, Deres Højhed, som vilde se Slottet ... Jeg sagde, jeg vilde spørge Deres Højhed.

-Naturligvis kan de se Slottet, sagde Maria Carolina.

Hun blev staaende i Vinduet, da Kastellanen vendte tilbage til Porten.

Hendes Højhed gik et Par Skridt tilbage, da hun saa Josef Kaim. Hun stod et Øjeblik bleg ved Egebordet. Saa gik hun hastigt mod Døren.

Selskabet var allerede paa Trappen. Hendes Højhed gik et Par Skridt ned og standsede.

Det var en seks-otte Mennesker--Folk fra Theatret. Damerne nejede, og Herrerne blev staaende bøjede.

Hendes Højhed tog med Haanden om Gelænderet.

-Maa jeg maaske vise Dem Slottet, sagde hun.

Selskabet stod lidt generet ... En af Damerne fattede sig først og takkede ...

-Vil De maaske gaa herop ad Trappen, sagde Hendes Højhed.

De kom ind i Spisesalen. Hendes Højhed kendte dem fra Theatret og talte til hver med Navn.

Naar Skuespillerne svarede, hviskede de ærbødigt. Lidt efter lidt kom de ind i Situationen, men de havde lidt for sirlige Buk og stærkt interesserede Udtryk med store Øjne.

Damerne sagde smaa, forskelligtbetonede: Aa--foran alle Genstandene.

Josef Kaim drev af bag de andre ... Han standsede ved Vinduerne, i Karnappen blev han staaende.

Han havde sagt bare "Ja" og "Nej" paa et Par Spørgsmaal af Hendes Højhed.

Hendes Højhed fortalte om den gennemskudte Fane, der hang under Loftet. Det var en hertugelig Trofæ fra Trediveaarskrigen.

De andre gik videre. Josef Kaim stod med Hænderne i Jakkelommerne og saa' op paa Fanen.

Hendes Højhed fortalte om Malerierne i Billedsalen. Hele Selskabet trængte sammen foran et Maleri af Maria Stuart.

-Hun er jo saa "**maadelig**", fløj det ud af den skaldede Komiker.

-Ja, hun var ingen Skønhed, sagde Hendes Højhed.

Der blev bragt Vin op i Spisesalen. Rhinskvinsnasker i store Kølere.

Hendes Højhed bad dem drikke et Glas paa en behagelig Sommer ... Selskabet var bæret og trippede af tilbage til Spisesalen i Gaasegang ...

Der blev skænket i Glassene. Hendes Højhed gik rundt og klinkede. Damerne læste hviskende Indskrifterne paa de gammeltyske Glas, og Herrerne tog smaa Slurke af Vinen, med Tungesmask og mange Henrykkelsens Sideblik til hinanden.

Det var en meget almindelig Hus-Vin.

Det begyndte at mørkne. Der kom nye Flasker i Kølerne, og Herrerne og Damerne pludrede hviskende rundt om. Skaldekomikeren sagde halvhøje Vittigheder i Haab om at blive hørt af Højheden og han gjorde "sin Bevægelse": en Drejning i Luften af den udspilede Haand, der endte med et Klask paa hans Kugle-Bug--hele Galleriet laa paa Maven, naar han gjorde sin Bevægelse.

Hendes Højhed havde aldrig haft megen Sans for Komik.

Hun gik med sit Glas i Haanden forbi Karnappen ind i Taarnstuen; Døren til Spisesalen stod aaben.

Hendes Højhed fór lidt sammen: De her sagde hun--Hr. Kaim--De staar her alene.

-Jeg--saa' paa Noget, sagde Hr. Kaim. De korte Sætninger kom altid saa underligt stødende frem. At sige Deres Højhed glemte han hver anden Gang.

-De har vist aldrig set vore "Skatte", Hr. Kaim, sagde Hendes Højhed. De havde det lidt, og han vilde just gaa.

-Skatte--Deres Højhed ...

Hendes Højhed tog et Nøgleknippe i et Skrin og aabnede et lille Skab i Væggen: Det vil ikke op, sagde hun. Endelig gik det: Ja, det er vort Musæum her.

Hr. Kaim blev staaende fire, fem Skridt fra hende med halvbøjet Hoved.

Hendes Højhed tog et lille Skrivetøj ud af Skabet.

-Det har tilhørt Napoleon, sagde hun og rakte ham det.

Han tog det og saa' paa det: Ja--saa ... Han blev staaende genert de fire, fem Skridt fra Hendes Højhed og drejede paa Blækhuset.

Hendes Højhed betragtede ham fra Siden, som han stod og saa' paa Musæumsgenstanden, han holdt i et Par store Hænder.

-Ja saa, sagde han igen og satte Skrivetøjet fra sig paa Bordet.

Maria Carolina smilede mod sin Villie, mens hun satte Napoleons Blækhuse tilbage i sit Skab.

Og mens hun smilte, følte hun den dybeste Smerte, hun havde følt i hele sit Liv.

-Ja, sagde hun, han havde det med i Rusland. Hun vidste ikke, hun havde talt, før hun hørte Lyden af Sætningen, der kom tilbage til hende ligesom langt borte fra ...

Hendes Højhed tog en lille Guldstav i Skabet.

Josef Kaim stod og følte paa Stenene, der sad i Krans rundt om Staven.

-Det er et Scepter, sagde Maria Carolina.

-Det har tilhørt Maria Stuart.

Det gav et Sæt i Josef Kaim: Maria Stuart, sagde han. Han gik til Vinduet med Sceptret i Haanden.

Det var næsten mørkt, saa de knap saa' hinandens Ansigter, skønt de stod sammen tæt ved Vinduet.

Josef Kaim holdt det lille Scepter ud fra sig i Haanden, og blev ved at se paa det.

Inde i Spisesalen havde Komikeren "sagt noget" igen. De andre lo op.

-De tager fra os, Hr. Kaim, sagde Hendes Højhed sagtere, som man taler i Mørke.

-Ja, sagde han, til Dresden. Han blev ved at staa med Sceptret,

-Ja, sagde han.

Hvad hjalp **det** hende? Han talte dybere, med den mærkelige mørke Stemmeklang.

Hendes Højhed fór sammen.

-Nej, sagde hun sagte.

Josef Kaim rakte Hendes Højhed Sceptret. Tak, sagde han.--Hm--ja--det er sært med saadan gamle Ting ...

Hendes Højhed skælvede, da hun berørte Sceptrets kolde Guld. Hendes Ansigt var saa blegt i Mørket.

De tav lidt. Derinde havde Komikeren vist igen gjort sin Bevægelse.

-Jeg vil ønske Dem al Lykke, Hr. Kaim, sagde Hendes Højhed; hun gik et Skridt frem.

Josef Kaim saa' op. Han havde ikke før hørt, der var saadan Velklang i Hendes Højheds Stemme.

-Jeg skylder Dem--Tonen lød lige mild--megen Tak for i Vinter ... megen ...

Hendes Højhed rakte Haanden frem ... Men Hr. Kaim saa' det ikke i Halvmørket. Han bukkede kun, mens Maria Carolina bøjede Hovedet.

* * * * *

Maria Carolina holdt sig i et Nu mod Væggen, før hun i Spisesalen drak et sidste Glas med sine Gæster.

Selskabet tog bort.

Ned ad Bjergvejen hørte man dets Latter og Sang.

-Grim er hun, sagde Josef Kaim. Men en køn Stemme har hun--mærkeligt til blødt Organ--saa "følt" det lyder ...

Maria Carolina stod i Karnappen. Hun havde slaaet Vinduet op.

Over Højder og Dal var det Nat. Det var som al Naturen udstraaede Friskhed og Vellugt, baade Skov og Jord.

Maria Carolina bøjede sig langt ud af Karnappen.

Kastellanen havde ventet lidt foran Porten; nu slog han den i og vendte tilbage over Gaarden. Maria Carolina hørte efter Sangen dernede.

Den blev svagere, og den døde bort.

Der blev stille ude i Natten.

* * * * *

Hendes Højhed vendte sig forskrækket. Det var, som nogen kom bag ved hende i Stuen.

Det var Fanen fra Trediveaarskrigen, som viftede og slog mod Væggen der ovre--i Trækken.

Hendes Højhed kørte hjem gennem Skoven.--

* * * * *

Hr. von Pöllnitz havde en ny Begivenhed at melde ved sine Theballier.

-Naar Du tænker dig, Mariane--**Højheden** viste dem om ...

-Hvorfor var du ikke med? spurgte Fru von Pöllnitz.

-Kære Ven--hvem kunde vel vide? ...

-Du véd **aldrig** no'et, David, sagde Fru Pöllnitz en Smule skarpt. Gi'er du mig din Kop.

Hr. von Pöllnitz fik den tredie Kop.

-Mariane, det kom som Udraab, med Hænderne frem over Bordet, og Hr. von Pöllnitz gjorde en af sine store Kunstpavser: Mariane--sagde han: der **foregaar** noget ...

-**Hvad?** sagde Fru von Pöllnitz.

-Ja--sagde Hr. Pöllnitz og pavserede igen: Om man vidste det.

Fru von Pöllnitz saa' over paa sin Mand. Hans "Plade" sad skævt.

* * * * *

Den femtende Maj sluttedes Hoftheatrets Sæson. Man gav "Kærlighedens og Havets Bølger". Hr. Josef Kaim spillede Leander.

Anmeldelsen i Residentsens Dagblad sluttede saaledes:

"Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina overværede Forestillingen til dens Slutning. Efter tredie Akt lod Hendes Højhed den afskedtagende ungdommelige Helt og Første-Elsker ved vort Hoftheater, Hr. Josef Kaim, overrække en pragtfuld Lavrbærkrans."

Næste Dag tog det hertugelige Hof Sommerresidents i det italienske Slot.

Sommeren gik.

VI

Det blev en Tid med Fester, det Efteraar.

Hans Højhed Arveprins Ernst Georg blev forlovet med sin Kusine, Erkehertuginde Elisabeth og blev gift i Oktober. Formælingen fandt Sted i Wien.

Hans Højhed Hertugen og Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina kom til Wien Dagen før Brylluppet.

Erkehertuginde Elisabeth var blond, tynd som en Bønnestage og i rosarødt. Hun lod sig kysse af Hans Højhed Hertugen to Gange paa Munden og af Prinsesse Maria Carolina paa begge Kinderne.

Hun smilede uafbrudt, sagde sine franske Fraser, som om de var lært i en "Parleur", og klemte altid Overlæben ned for at skjule over et Par store Hugtænder.

Efter Familietaflet hos Deres kejserlige Højheder Erkehertug-Forældrene sad man i det dagliga Gemak.

Hans Højhed Arveprins Ernst Georg underholdt sin Brud bøjet ned over hendes Broderi.

Prinsesse Maria Carolina saa' i en Akvarelmappe tæt ved. Hun led ved at høre de forlovedes knappe Sætninger, som kom med lange Pavser, forbindtlige og indholdsløse.

Maria Carolina saa' paa Akvarellerne som gennem et Slør. Hendes Hjerter var saa fuldt og saa beklemt.

Ved Kaffen havde Erkehertuginde Elisabeth staaet et Øjeblik i en Vinduesfordybning. Maria Carolina gik hen til hende.

Erkehertuginde Elisabeth smilede, og de stod lidt ved Siden af hinanden og pillede ved den samme store Plante.

Saa tog Maria Carolina Erkehertuginde i Haanden:

-Tror De nu--det kom paa tysk stakaandet og bevæget--at De bliver lykkelig? sagde hun.

Erkehertuginde Elisabeth fo'r sammen, ganske skræmt, og løsnede sin Haand.

-*Mais oui--cousine--je suis bien heureuse*, sagde hun.

Prinsesse Maria Carolina traadte et Skridt bort, og nogle Øjeblikke stod de ved Siden af hinanden og saa' tavse ud i Palaishaven.

--Klokken ti trak Herskaberne sig tilbage til deres Gemakker.

Hans Højhed Arveprinsen sagde "Godnat" oppe i Hans Højhed Hertugens Appartement.

Hans Højhed havde sagt Godnat til Hertugen og vendte sig til Prinsesse Maria Carolina:

-Godnat--Mis, sagde han.

-Godnat.

Prinsesse Maria lagde sin Haand ned paa hans Arm: Ernst Georg, sagde hun. Det lød som i Angst.

Arveprinsen tog sin Søsters Haand i de stod og saa' stille paa hinanden et Øjeblik.

-Godnat, Maria Carolina, sagde han.

Prinsesse Maria Carolina vendte sig. Hun hørte hans Sabel klirre bort over Tæppet.

Hans Højhed Hertugen slog Kortene haardt ned mod Spillebordet.

Hans Højhed ventede paa sit Parti Piqué før han gik tilsengs.

-Maria Carolina, kaldte Hans Højhed.

Prinsesse Maria Carolina tog Plads og Hans Højhed blandede Kortene.

* * * * *

Den næste Dag om Middagen fandt Vielsen Sted i Hofburg-Kapellet.

Hendes kejserlige Højhed Erkehertuginde Elisabeth bar Ceremoniellet med et lykkeligt Smil.

Efter Bryllupsfrokosten tog det nygifte Par Afsked. Den høje Brud var i en Rejsedragt af sart lysegraat med Kapothat, besat med smaa Rosenknopper.

Hun blev kysset paa Kinderne af alle Herskaberne.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina stod i Vinduet og saa' ned i Palaisgaarden, da de skulde køre bort.

Arveprinsen førte sin Brud ned ad Trappen mod Vognen. Erkehertuginde hilste smilende til Lakajerne, der var stillet op *en haye*.

Saa satte et Par store Mynder halsende hen over Gaarden og fo'r op af Bruden.

Hun løsnede Armen af Arveprinsens og omfavnede Hundene. De blev ved at halse og lagde Forpoterne helt op paa hendes Bryst. Hun lænede sit Hoved ned mod Hundenes Hals og blev staaende med de store Dyr.

Da den høje Brud kom op i Vognen, græd hun med Ansigtet ned i sit Lommetørklæde.

Hestene stampede, og Palaisporten blev lukket op og blev lukket i. Det høje Par var borte.

* * * * *

En Maanedstid efter behagede det Hans Højhed Hertugen naadigst at kalde Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina til Abbedisse i det adelige Frøkenloster i Eisenstein.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina holdt sit Indtog i Klostret efter gammel Sæd.

Unge Piger strøede Blomster paa Banegaarden med Arme saa røde i Kulden, saa de saa' ud som de var skoldede. Brandkoret blæste paa Horn og dannede Æresvagt.

Efter Indtoget var der Gudstjeneste i Klosterkapellet.

Stramme sad de gamle Damer i deres Ordensdragt langs Kirkestolene. Frøken von Salzen var ledet ind af den lille Priorinde: det blev stadig ringere med Naaden von Salzen; nu var Øjenlaagene blevet lamme, saa de næsten helt faldt til.

Præsten talte over Ordet: "Og jeg vil give Eder min Fred i al Evighed".

Ind gennem Prædikenen hørte man den gamle Frøken von Salzens:

Aa--ja--aa ja, hen gennem Kapellet.

Efter Gudstjenesten var der Kur i Ordenssalen.

Abbedissens Stol stod under en Baldakin med det hertugelige Vaaben.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina stedte Damerne til Haandkys.

De gamle Damer rokkede frem en for en og nejede og bøjede Hovedet over Hendes Højheds Haand. Hun sittede lidt, naar hun følte de gamle, kolde Læber mod sin Haand.

Hendes Højhed blev ved at smile, og hun saa' de gamle Frøkener ryste videre, rokkende paa de graa Hoveder.

Hun hørte gamle Frøken von Salzens uafadelige: "Aa ja--aa--ja" og bøjede Hovedet op og ned og blev ved at føle Læberne mod sin Haand.

Rigsgrevinden af Waldeck, Priorinden, gik frem over Gulvet mod Baldakinen. Hun bar Klostrets Nøgler paa den røde Pude.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina syntes, Gulvet gik i Bakke og Dal, da hun bøjede sig ned og berørte de gyldne Nøgler.

Halvt i Knæ modtog Priorinden dem igen. Hendes lange Sørgeslør flød ned over Pudens og dens Nøgler.

-Aa ja--aa ja, hørte man Gamle Salzens stille Selvsnakken gennem Salen.

Brandkoret faldt ind nede fra Gaarden. De blæste Bryllupsmarschen af "En Skærsommernatsdrøm" paa syv Horn.

VII

Hendes Højhed sad lænet tilbage i sin Krog med Hovedet støttet i sin Haand--Hendes Højheds Bog var gledet ned og laa paa Tæppet--; hun havde ikke hørt Kammerpigens gaa med Døren.

Hendes Højhed lod Haanden synke ned og fo'r sammen. Det var jo blevet ganske mørkt.

-Er der nogen? sagde hun.

-Det er mig, Deres Højhed, sagde Kammerjomfruen.

-Aa ja--Hendes Højhed stod op--det er jo blevet sent. Det er den høje Tid ...

-Vil De tænde Lysene - her paa Kaminen ... Saa kommer jeg straks.

Hendes Højhed saa' efter Kammerpigens Haand om Lysene: Hvad er Klokken? sagde hun. Det er sent.

-Syv, Deres Højhed ...

-Syv--allerede ... Godt, jeg kommer straks ...

Kammerjomfruen havde tændt og gik.

Hendes Højhed saa' i Spejlet, om nogen kunde se, at hun havde grædt. Hun støttede et Øjeblik Hovedet i Haanden foran Kaminspejlet, før hun vendte sig og gik.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina blev klædt paa. Hun var i Burgunderrødt med Kniplinger.

Klokken halvni tog de høje Herskaber bort til Hoffesten paa det italienske Slot.

* * * * *

Hr. og Fru Pöllnitz var for første Gang ved Hoffet. Hr. von Pöllnitz kunde anse det for sikkert, at han fra den første September var ansat som Intendant.

Hr. von Pöllnitz havde aldrig været saa bevæget. I otte Dage havde han bukket foran alle Spejle med aimable Smil.

Han begyndte sin Paaklædning Klokken seks. Hr. von Pöllnitz maatte gaa til og fra. Hans Mave taalte ikke saadanne Sindsbevægelser. Hr. von Pöllnitz havde Kolerine.

Han stod i Seler og spejlede sine Ben: Det er en stor Fejl, at det ikke er Hofdragt med Knæbukser, sagde Hr. von Pöllnitz.

-Men det kommer--det vil komme dertil ... Hr. von Pöllnitz spejlede begge sine Lægge.

-Det kommer--man maa jo dog--Hr. von Pöllnitz saa' begge Læg-Rundingerne--en Gang igen--tillade os at have Fantasi ...

Hr. von Pöllnitz forklarede ikke, hvad han mente. Han faldt hen.

-Om du var færdig, Pöllnitz, sagde Fruen. Hun kunde aldrig komme frem. Hr. von Pöllnitz's besværlige Legemsdel var frygtelig fremtrædende, naar han var i Benklæder og Skjorte.

Hr. og Fru von Pöllnitz kom i Vognen.

-Ja ... men--Mariane--hva' si'er man nu til Højhederne--det-- ...

-Naar Du blot indskrænker dig, David--til det mindst mulige ...

Hr von Pöllnitz sad lidt.

-Mariane, sagde han, efter to Sæsoner maa man give mig Korset.

* * * * *

Selskabet ventede paa de høje Herskaber i "Arveprinsens Sal".

De første i Rangen stod i Rad fra Dør til Dør. De øvrige trippede bagved som Faar i en Fold. Fru Hofapothekeren var i Citrongult med Bregnekrans om Nedringningen.

-Ved Gud--om det er anstændigt, havde Fru Hofapothekeren sagt til Sypigen, da hun blev klædt paa.

Fru Hofapothekeren vilde have Kniplingsfichu.

-Hof er Hof, Deres Naade, sagde Syjomfruen; hun lagde Bregnerne i Spids paa Fru Hofapothekerens Ryg.

-Derfor behøver gamle Kærlinger ikke at vise Flæsk, sagde Fru Hofapothekeren.

Syjomfruen blev saa forfærdet, at hun stak Fru Hofapothekeren. Syjomfruen tog aldrig saadanne Ord i sin Mund.

Fru Hofapothekeren viste paa Ballet en Fylde af salomoniske Yndigheder.

Hun stod i Arveprinsens Sal ved Siden af Hr. von Pöllnitz. Hr. von Pöllnitz betroede Fru Hofapothekeren Tilfældet med sin Mave.

-Frygteligt generende, kære Ven, frygteligt generende ... Og **hver** Gang, jeg spiller en ny Rolle ...

Fru Hofapothekeren havde Draaber med sig i Lommen.

-Jeg ta'er altid med mig en lille Flaske, sagde Fru Hofapothekeren. Man véd aldrig, hvad det kan blive godt for ...

Hr. Pöllnitz tog Koleradraaber i en Krog.

* * * * *

Hofmarschallen slog tre Slag med sin Stav, og Døren gik op: de høje Herskaber traadte ind med Hofstaterne. Der blev ganske stille, alle nejede og bukkede paa Højhedernes Vej gennem Salen.

Hr. von Pöllnitz var kommet i første Rad ved Siden af Eksellencen Curth. Højhederne kom forbi.

Hr. von Pöllnitz' Legemsdel havde aldrig staaet saa højt ivejret.

Hans Højhed talte til Eksellencen Curth.

-Ganske vist, sagde Hr. von Pöllnitz.

-Er De der, min gode Pöllnitz, sagde Hans Højhed Hertugen. Og Rækken nejede videre ligesom dukket under en vellugtende Duche paa Herskabernes Vej.

Hans Højhed Hertugen førte Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina hen til hendes Plads i den grønne Sal.

Hendes Højhed Prinsessen gav Kur for de tilstedeværende Damer.

Hofmarschallen ventede ved Siden af Hendes Højhed. Da Kuren var endt, behagede det Hendes Højhed at engagere Hr. Oberstlieutenant Grev von Dürchfeld til den første Kvadrille.

Festen tog det ved vort Hof sædvanlige pragtfulde Forløb, skrev "Dagbladet".

Et lille Uheld omtalte Bladet dog ikke.

Ud paa Aftenen beviste Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina Hr. Hofskuespiller Pöllnitz den Ære at byde ham op til en Vals.

Hr. von Pöllnitz satte Pladen skævt af lutter Bevægelse.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var meget naadig mod Hr. von Pöllnitz. Hendes Højhed underholdt sig med Hr. von Pöllnitz i sytten Minutter.

-Nu havde Hr. von Pöllnitz jo overtaget Kong Filips Rolle? ...

-Ja--og Hr. von Pöllnitz bukkede--ja, vi bliver alle gamle, Deres Højhed, sagde han.

Hendes Højhed smilede: Ja, sagde hun, og stod et Øjeblik og saa' ud i Salen.

-Ja--det er sandt.

Hendes Højhed kunde saamæn huske Hr. von Pöllnitz som Don Karlos ... Siden havde Hr. von Pöllnitz spillet Markis Posa ...

-Ja ... saa Deres Højhed husker ...

-Det var sammen med dette unge Menneske--hvad hed han nu?--han var her kun saa kort ...

-Hr. Kaim ...

-Rigtig--ja ... Han havde vist meget Talent ... Hører man noget om ham nu?

Hr. von Pöllnitz skød Skuldrene op: Deres Højhed--han **kaldes** en Storhed--i Berlin. Hr. von Pöllnitz bukkede lidt paa skævt.

Man kunde tro, der kom lidt rødt paa Hendes Højheds Kinder. Men maaske var det kun Skæret fra den burgunderrøde Robe, da hun bøjede Hovedet.

-Ja saa--saa han har gjort Karriere, sagde Hendes Højhed. Hun gav Hr. von Pöllnitz Armen til Vals.

Saa var det, det skete. Hr. von Pöllnitz forstod det ikke; men det **skete**. Hr. von Pöllnitz væltede med Hendes Højhed i Valsen, midt under Lysekronen.

-Min Go'e--hvad kan man vel vente, naar man danser med Komedianter, sagde Frøken von Hartenstein næste Formiddag ved Kaffen til Mlle Leterrier.--Men Hendes Højhed har **Idéer** ...

Frøken von Hartenstein tog Himlen til Vidne med et stumt Blik. Frøken von Hartenstein havde lang Vane til at "tie" om de illustre Personer.

Hendes Højhed havde taget Tingen godmodigt. En ung Referendar fløj til og hjalp Hendes Højhed op.

-Hjælp saa Hr. von Pöllnitz, sagde hun.

Hr. David von Pöllnitz laa og sprællede uhjælpelig som en tyk Oldenborre, man har vendt om paa Ryggen.

Lidt efter anrettedes Souperen.

Hans Højhed Hertugen tømte et Glas paa sin "Datter, Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolinas Sundhed og Vel i dette Aar, som kom, og op gennem Aarene".

Hr. von Pöllnitz var blevet i Balsalen. Han stod ene, lænet til en Søjle, og betragtede Gerningsstedet.

* * * * *

Efter Souperen afbrændtes Fyrværkeriet. Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina lod Balkondørene lukke op og gik ud paa Altanen.

Aftenen var mild, og stjernerig laa Himlen over Haven. Raketterne fo'r hvinende op i lange Lys-Buer og sluktes. I Kanalen glimtede det som af faldende Guldregn.

Maria Carolina stod, svøbt i sin Pelts, lænet til Gelænderet. Hun havde set ud over Haven mod Højderne, da Bifaldsklappene vækkede hende.

Det var det kronede M. C. i grønt og gult. M'et og C'et døde hen med nogle smaa Knald.

Prinsessen stirrede paa sit Navnetræk i Kanalens Vand.

Kronen holdt sig og brændte endnu.

Det saa' ud, som om den gled paa Kanalens stille Vand.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina stod og saa' paa Kronens Billede til det slukkedes, lidt efter lidt.